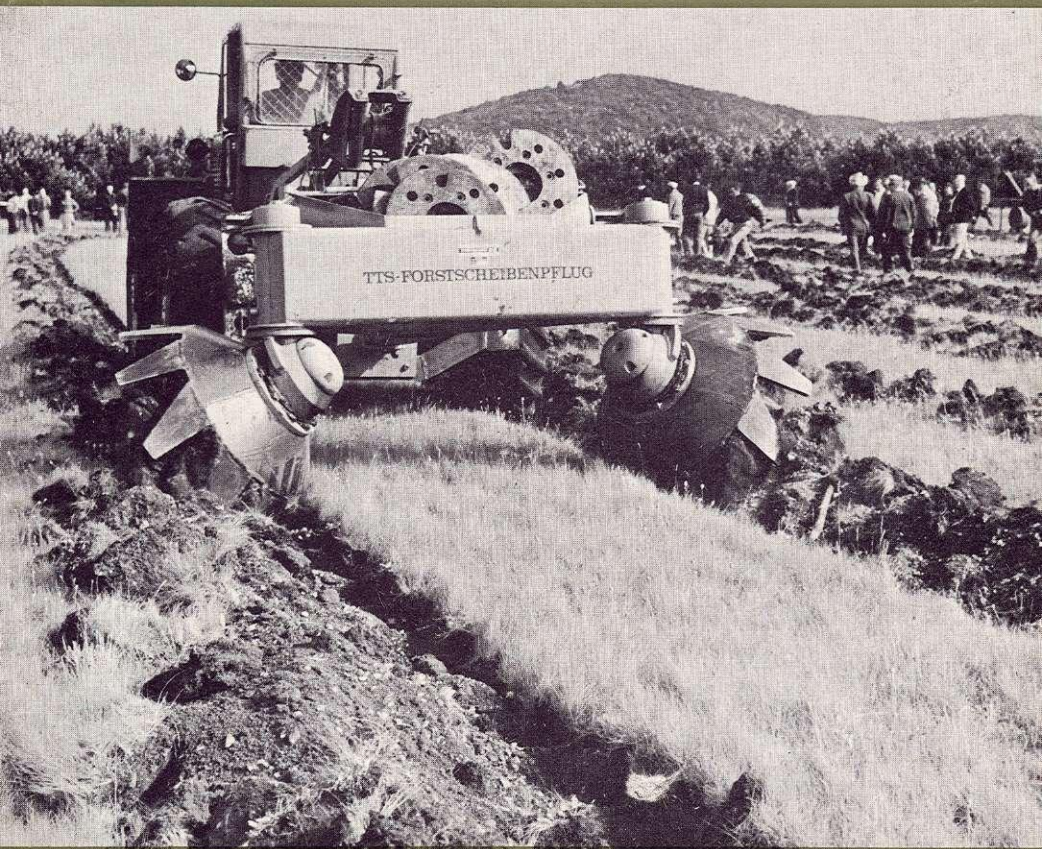
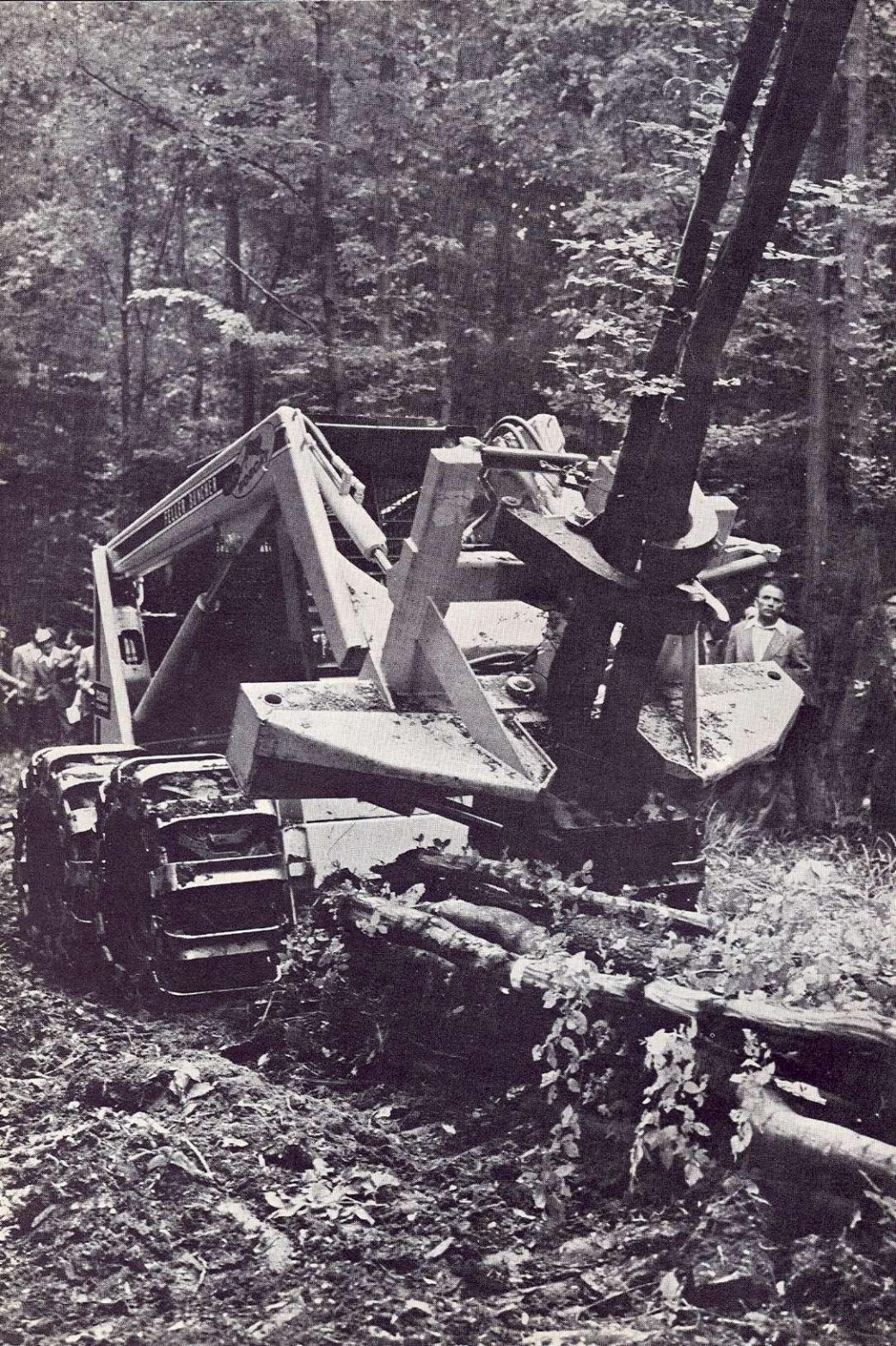

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 111. ÉVFOLYAMA

1976. JÚLIUS * XXV. ÉVFOLYAM 7. SZÁM

A Közgyűlés és a Fagazdasági Műszaki Napok

(Balatonfüred, május 21—22)

**„Egységgel az V. ötéves
terv sikeréért“**

Az egységre hívó jelszó alatt, az összetartozást kifejező együttműködésben rendezte idén az Országos Erdészeti Egyesület évi közgyűlését és az V. Fagazdasági Műszaki Napokat a MÉM Erdészeti és Faipari Főosztálya, az Állami Fagazdasági Vállalatok Országos Központja, a Magyar Néphadsereg Veszprémi Erdőgazdasága, a Balatonfelvidéki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság, az Erdészeti és Faipari Egyetem, valamint az Állami Erdőrendezés, Veszprém közreműködésével.

A vezérszerepet az együttesben a néphadseregiek vitték. Most került szakközönségünk első ízben ilyen széles felületen érintkezésbe velük, ismerkedhetett meg mélyebben munkájukkal. Annak idején bizony aggodással fogadtuk érdeink egy részének kiválását a MÉM kezelésből, most annál jobb érzéssel tapasztalhattuk valamennyien azt a fegyelmet, szervezettséget, jó ellátottságot, amivel ezt a nem könnyű szervezési feladatot ellátták és a szakmát egyik legjobban sikerült rendezvényünkkel ajándékozták meg. Nem kisebbíti ez a többi, rendezésben közreműködőknek áldozatos munkája elismerését, a siker kivívásában való érdemét, de talán nem vehető rossz néven, ha a most közelebb megismertnek talán kissé jobban örvendünk.

A Közgyűlést

DR. MADAS ANDRÁS elnök a balatonfüredi ANNABELLA Szállónak ülésteremmé átalakított étkezőjében mintegy 800 főnyi résztvevő előtt nyitotta meg. Üdvözölte az elnökségben helyet foglaló párt-, kormány-, szakszervezeti-funkcionáriusokat, a tanácsi, gazdasági és társadalmi szervek vezetőit, valamint az emelvényt körülvevő népes közönséget, soraikban több külföldi társegyesület küldötteit. Idén a bolgár, a jugoszláv, a lengyel, a burgenlandi és a stájer erdészeti egyesület küldöttségét láthattuk vendégül. Az üdvözlést rövid elnöki megnyitó követte, majd a szokásos főttkári beszámoló és az ellenőrzőbizottsági jelentés.

Ezután került sor a „Bedő Albert-díj” kiosztására. Ez alkalommal BAKONYI IMRE zirci kerületvezető erdész, BÁNÓ ISTVÁN az ERTI tudományos osztályvezetője és IHAROS FRIGYES a veszprémi Erdőrendezés igazgatóhelyettese részesült ebben a legmagasabb egyesületi kitüntetésben. Az 5000 forintos díjat az elnökség most első ízben megtoldotta egy-egy arany egyesületi jelvényvel.

A közgyűlésnek a kitüntetettek kívül még két kiváltságos vendége volt — a 96 éves PEREMARTONI NAGY SÁNDOR és a 87 éves JÁKÓI ENDRE erdő-

mérnökök. Az elnökségben helyet foglaló DR. CZIRÁKI JÓZSEF, az Erdészeti és Faipari Egyetem rektora kivételes alkalomként a közgyűlésen nyújtotta át részükre, az előbbinek egyszerre a gyémánt- és vas-, az utóbbinak a gyémánt-diplomát. A meghatóan kedves ceremónia alatt a résztvevők lelkesen ünnepele-
ték szakmánk két, nagy kort megért tagját.

Dr. Madas András elnök megnyitja a közgyűlést

A kitüntetések követő szünet után DR. SALI EMIL, a MÉM Erdészeti és Faipari Főosztályának vezetője ismertette az erdőgazdálkodás és az elsődleges faipar V. ötéves tervét — lapunk 3. számában közöltekkel egybehangzóan. Ezt követően BORSODI IMRE, a Magyar Néphadsereg Veszprémi Erdőgazdaságának igazgatója tájékoztatta a résztvevőket a vezetése alatt álló gazdaság tevékenységéről és fejlesztési céljairól. Hasonló ismertetést adott CSEPREGI JÁNOS igazgató a Balatonfelvidéki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaságról, a résztvevőknek kiadott programfüzetben.

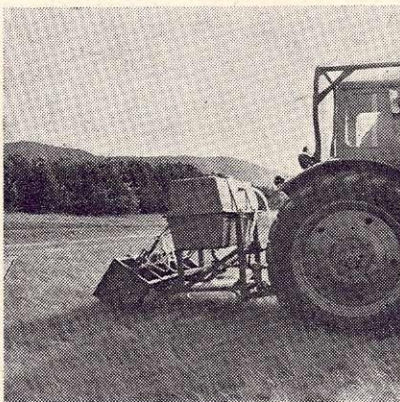
Nagy érdeklődés kísérte DR. SOÓS GÁBOR államtitkárnak felszólalását. A tárca részéről üdvözölte a közgyűlés résztvevőit és mondott bevezetőül köszönetet rajtuk keresztül az erdőszet és elsődleges fafeldolgozás minden dolgozójának azért a szorgalmas, hivatásszeretettől áthatott munkáért, amivel a IV. ötéves terv feladatait teljesítették. Rámutatott arra, hogy az általunk oly kicsinynek tartott erdőterület valójában jelentős objektuma népgazdaságunknak és a kormányzat így is törődik vele. Emlékeztetett arra, hogy éppen ezt a jelentőséget ismerték el, amikor az ágazat szabályozó feltételrendszerét az V. ötéves terv időszakára a IV.-énél még kedvezőbbben alakították ki. Ennek fejében alaposan előkészített, jó terveket kért a vállalatoktól, olyanokat, amelyek kellően alapozzák az előttünk álló nagyobb feladatok ellátását. Végül erősen hangsúlyozta az üzem- és munkaszervezés rendkívüli fontosságát, ami nélkül a magasabb szintű gépesítés sem hozhat kellő eredményt. Igen jó hatást tett a hallgatókra az államtitkár nagy tájékozottsága a szakmában, közvetlen kapcsolódása a felmerült kérdésekhez és kifejezett szándéka a nehézségek elhárítására, munkánkban való személyes közreműködésre.

A mélyműveléses gépsorból a talajlazító és a pászta művelő tárcsa

A Műszaki Napok

programja a veszprémi Nagymező Márkó község határába áthúzódo köves földkopárok mintegy 20 éve legnagyobbbrészt feketefenyővel betelepített részén kezdődött. Akik ismertük a korábban alig hasznot hajtó terület sovány legelőjét, torznövésű, ritkás csereseit, nagy elismeréssel szemléltük a több száz hektárnyi, kitűnően sikerült faállományokat, ahol ma már a használat — mert a nevelés is az — állítja kérdések elé a kezelőt. Visszaemlékezve a telepítésnek valóban hősi munkájára, hiányolnunk kellett IHAROS mellett CSÖRI JÁNOS és ÖLLÖS GUSZTÁV nevére való emlékeztést, méginkább személyes megjelenésüket. Az őáltaluk is kezdeményezett gépi talajelőkészítés és ültetés ma már hatalmas és a legkülönbébb igényeket kielégítő gépsorral rendelkezik. A néphadsereg erdészei valóban korszerű technológiát fejlesztettek ki és folytatják az elődök munkáját.

A tuskós területen alkalmazható ültetőgép és a permetező

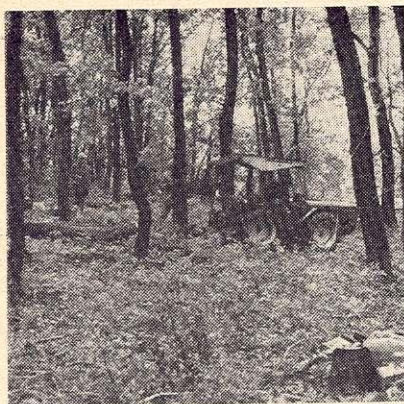
A teljes talajművelés rigólekéje és földgyaluja

Az ültetvényeszerű fatermesztési bemutató első részében munka közben tanulmányozhattuk az erdőművelési gépeket — mélyszántásban a PP—50 ekét, a gréderrel való simítózást, az MN Erdőgazdaságban kialakított függesztett ültetőgépet, a talajlazító mélyművelőket, művelő tárcsákat, granulátum-szórót, permetezőt, vágástakarítót. Az üzemi tisztítással való ismerkedés során meggyőződhattunk az RZ—1500 szárzúzó gyengességéről, s éppen ezért fordult megkülönböztetett figyelem a mellette munkában látott Nicolas-féle D 105, valóban ilyen munkára szerkesztett gép felé.

A fatermesztési bemutató másik részét az ERTI által beállított erdőnevelési kísérlet sor képezte. Ebben, a feketefenyőben még a 18. évben is rendkívül magas — helyenként 10 000 darabon felüli — törzsszám és a 160—180 m³/ha-os fakészlet keltett feltűnést. A különböző erélyű és módszerű belenyúlással 66—87 m³/ha fatömeget emeltek ki ez év tavaszán, megfelelő ellenőrzőterület hagyása mellett. A belenyúlások messzemenően figyelembe veszik a gépi munka

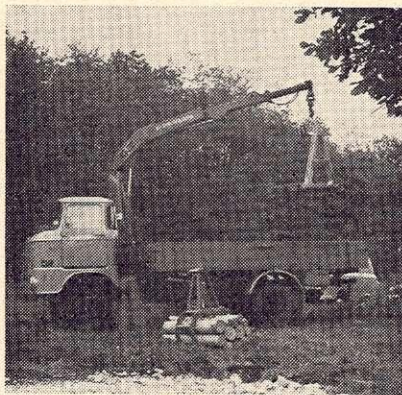
A vágásterület tisztító gép és a nevelési bemutató

A törpetraktor közelítésben, az óriás rakodásban

követelményeit. Hasonló kísérletsort állítottak be erdeifenyős parcellákban is, itt mind a fakészlet, mind a kiemelt fatömeg jóval kevesebb.

A *fahasználati bemutatót* már a Balatonfelvidéki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság rendezésében találtuk, Farkasgyepűn. A rendkívül mutatósan megrendezett szemle első részében homlokrakodókat láthattunk. A második rész a választékban való kitermelés rendszerét mutatta be teljes gépesítésben. A harmadik rész volt az igazi csemege — a teljes fában való gépi kitermelés. A véghasználati állományban döntött bükkfákat különböző csuklós traktorok ragadták meg karjaikkal és vonszolták a felkészítés helyére. Itt a vastagfának leválasztása után a vékony anyagot aprítógép forgácsolta fel és fújta a konténeres szállító járműbe. Nem kevésbé volt érdekes a negyedik bemutatórészként rudas állományban szorgoskodó döntő-rakásoló kistraktor. A törzskiválasztó gyéritésben ollójával választja el tőtől a fát, fogószerkezetével rakja magán össze és közelítésre alkalmas csomókban hagyja vissza.

Lengyel rakodógép és magyar darus gépkocsi

A MORBARK aprítéktermelő és a hozzá tartozó billenő konténer

A Műszaki Napok záróakkordjaként DR. MAJER ANTAL egyetemi tanár — boldog örökösként — büszkén mutatta be az egykori Erdészeti Kísérleti Állomás által 1920-ban indított bükkös gyérítési és felújítási kísérletek területét, az „erdők erdejét”. Láthattunk itt 10—15 éves gyertyános bükkösöket az elmúlt évek sikeres ernyős felújítóvágásainak eredményeként, 35 éves gyertyános bükkösöket a hajdani felújítóvágásokból, majd záróképek a 95 éves, jól kezelt, zárt bükk-szentélyt, ami 120 éves korra várja a véghasználatot.

A vándorgyűlést Balatonfüreden DR. MADAS ANDRÁS elnök zárta, köszönetet mondva a rendezőknek a kezdetben 800, de időközben 1000 főre szaporodott résztvevősereg zökkenőmentes ellátásáért, pontos mozzatásáért. A Műszaki Napok végére pedig DR. SALI EMIL főosztályvezető tett pontot ugyancsak megköszönve a rendezők fáradságát, amellyel a két napot nemcsak kellemsé, de hasznossá is tették.

Jérôme René

ELNÖKI MEGNYITÓ

A tavalyi közgyűlésünk óta jelentős változások történtek az erdészet területén. Az országgyűlés jóváhagyta a népgazdaság V. ötéves tervét, ezzel az erdőgazdaság és az elsődleges faipar megkapta feladatait, lehetőségeit a következő tervidőszakra. Ágazatunk ötéves tervéről Sali Emil elvtárs, a MÉM Erdészeti és Faipari Főosztályának vezetője külön előadásban fog szólni. Ezért bevezetőben csak annyit említsünk meg, hogy a népgazdaságban jelentkező gondok ellenére ágazatunk jó szabályzókat kapott, amelyek lehetővé teszik a határozott fejlődést — ha mindenki megtesz minden tőle telhetőt a területünkön a fejlesztési célok megvalósítására. Változás következett be a MÉM-ben az erdészet szervezetében és vezetésében. Az 1972 óta lezajló folyamat — az erdészetet irányító részlegek összevonása egy egységes főosztályba — tovább fejlődött. Megalakult a MÉM Erdészeti és Faipari Főosztálya, amely magában foglalja az erdészet és elsődleges faipar termelésének, műszaki fejlesztésének irányítását, a tervezésben, a szabályzó rendszer alakításában való együttműködést, a beruházások kezelését és az egész erdőrendezést. A Főosztály vezetője *dr. Sali Emil* elvtárs, akinek képessége, felkészültsége, szakmánk iránti szeretete biztosíték arra, hogy a Főosztály meg fogja oldani az előtte álló nehéz feladatokat.

A Minisztérium vezetése részéről az erdészet felett a felügyeletet *dr. Soós Gábor* államtitkár elvtárs vette át, akit szeretettel köszöntünk ilyen minőségében első ízben körünkben. *Soós* elvtárs jól ismeri hosszú minisztériumi gyakorlatából (sőt már egyetemi tanulmányaiból) az erdészet helyzetét, feladatait, gondjait. Jogosan bízunk abban, hogy irányításával az erdészet és elsődleges faipar töretlenül fog tovább haladni a felszabadulás óta követett erőteljes fejlődés útján.

Mivel az Egyesület céljaival, feladataival, gondjaival a főtitkári beszámoló foglalkozik, az erdészet előtt álló legfontosabb feladatokat pedig Sali elvtárs előadása foglalja össze, számomra egy lényeges feladat maradt: az idei közgyűlésünk jelszaváról szólni, amely így hangzik:

„Egységgel az V. ötéves terv végrehajtásáért”

Talán sohasem volt olyan szükség az erdészetben egységre, mint napjainkban. Akik kívülről nézik az erdészetet, gyakran emlegetik olyan ágazatnak, amelyben a szakemberek, az erdészek szeretik a szakmát, összetartanak, támogatják egymást a célok megvalósításában. Bizonyos fokig ez így is van és meghatározott időszakokban általános is volt. Napjainkban azonban (belülről nézve) ez az egység bizony sok kívánnivalót hagy maga után.

A felszabadulás után a földbirtokreform következtében az erdők zöme állami tulajdonba került és az állami erdőket egységes szervezetben kezelték. Az idők folyamán az állami erdők jelentős része kivált az egységes államerdészeti szervezetről és speciális rendelkezésüknek megfelelően a MÉM-en belül különült el, vagy más főhatóság irányítása alá került. Bár az üzemterv szerinti gazdálkodás, a szabályozórendszer alapelvei közösek — mégis a sokszektorúvá vált államerdészetben a speciális feladatok mellett a közös, egységes szempontok érvényesítése nagyfokú megértést és jószándékot igényel az egyes szektorok részéről.

Sajátos, nagy szektorrá nőtt a termelőszövetkezeti erdészet. Jelentősége fokozódik, hiszen a cellulóz-nyárasok jelentős része a termelőszövetkezetek tulaj-

donában és kezelésében van. A termelőszövetkezetek munkájában az erdészet nyilvánvalóan nem a legfontosabb feladat. Ennek ellenére növekvő érdeklődést tapasztalhatunk az erdőgazdálkodás iránt a termelőszövetkezetek vezetői részéről. A különböző szektorokban tevékenykedő erdészek dicséretre méltóan törekednek arra, hogy széthúzás helyett a népgazdaság egységes szempontjai szerint végezzék munkájukat és társadalmi területen zömükben lelkes, aktív tagjai az Erdészeti Egyesületnek.

Az erdészet szakmai fejlődésének azonban alapvetően a MÉM felügyelete alá tartozó állami erdő- és fafeldolgozó gazdaságok, faipari vállalatok a meghatározói.

A régi tervutasításos, erős központosított irányítási rendszerben a közös célok megvalósításához az egységes szemlélet és magatartás biztosított volt.

A gazdaságirányítási rendszer változása, a gazdaságok lényegesen nagyobb önállósága, a közvetlen központi irányítás átváltása közvetett irányítássá felszínre hozta, hogy a hagyományos egyetértés inkább az erős központi irányítás következménye volt, mint abból a belső meggyőződésből adódó elhatározás, magatartás, amely a részérdeket alárendeli az ágazat érdekeinek, azzal számolva, hogy ha az ágazat dolga újra jól megy, akkor a részérdekek, a vállalati elgondolások is hamarabb valóra válnak.

Ez a gond napjainkban is fennáll. Az a veszély fenyeget, hogy vállalati érdekek, személyi törekvések háttérbe szoríthatják az ágazat érdekeit és ez vissza fog hatni végső soron a részérdekekre, egyéni aspirációkra is. A következő időszak fogja eldönteni: képesek-e az erdészet különböző beosztásában levő vezetői megérteni, hogy most végzetes az erdészetnek, ha mindenki a maga útját járja, saját kapcsolatait építi ki és nem arra törekszik, hogy közös ügyeinket megbeszélve egységesen cselekedjünk az ötéves terv végrehajtása, a szabályzók adta lehetőségek maximális kihasználása, az erdészet és elsődleges faipar gyorsütemű fejlesztése, szakmánk felemelkedése érdekében. Ennek az egységes szemléletnek és cselekvésnek a kialakításához, megerősítéséhez kíván az Országos Erdészeti Egyesület hozzájárulni egész tevékenységével. Konkrétan mai közgyűlésünkkel is, többek között azzal, hogy ezt a rendezvényünket a Magyar Néphadsereg Veszprémi Erdőgazdasága rendezi a Balatonfelvidéki EFAG és a Veszprémi Erdőrendezőség közreműködésével és azzal, hogy jelszavunkká tettük az egységet. Biztosak vagyunk abban, hogy az erdészetben dolgozó ezer és ezer munkás, technikus, mérnök — dolgozzon bármilyen beosztásban, tartozzon bármelyik szektorhoz — fenntartás nélkül áll a népgazdaság érdeke, az ágazat fejlesztése, az egységes szemlélet és együttes cselekvés mellé. Ágazatunk közvéleménye elítél minden olyan törekvést, vagy cselekedetet, amely egyéni vagy csoportérdekeket helyez előtérbe, és azt kívánja, hogy mindenki érezze tetteinek súlyát most, amikor minden erőt össze kell fogni az előttünk álló igen nehéz feladatok megoldása érdekében.

A papíripari integráció eddigi kétségtelenül legjelentősebb eredménye az Usztyilimben, 500 000 t/év kapacitással, közös erővel létesülő gyáróriás. Az építkezések előrehaladott stádiumban vannak. A magyar beruházási hozzájárulás egyik jelentős hányadát képező alumínium szerkezeti elemeket a Fémmunkás Vállalat szállította. Az első cellulózszállítmányt 1979-ben kapjuk a Szovjetúnióból, majd 1990-ig folyamatosan évente mintegy 30 000 tonnát.

(PAPÍRIPAR, 1976. 1. sz.)

FŐTITKÁRI BESZÁMOLÓ

Alig kilenc hónap telt el múlt évi közgyűlésünk óta. Ez a háromnegyed év azonban rendkívül mozgalmas volt mind nemzetközi, mind hazai viszonylatban.

A nemzetközi élet eseményei közül csupán néhányat idézek emlékezetbe azok közül, amelyek nagy horderejűknél fogva előbb vagy utóbb, közvetlenül vagy közvetve munkánkra, helyzetünkre kihatnak. Ilyen volt (szinte múlt évi közgyűlésünkkel egyidejűleg) az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet. (Amelynek a gazdasági, tudományos-technikai és környezetvédelmi együttműködésről szóló fejezete szakmánkat közvetlenül is érintő megállapodásokat tartalmaz.) Kissé előbb tartották meg Budapesten kormányfői szinten a KGST 29. ülészakát (amely ugyancsak ágazatunk szempontjából oly fontos területeken irányozta elő hosszú távú együttműködési programok kidolgozását a tagállamok között, mint pl. a közös nyersanyag- és energetikai bázis fejlesztése). Októberben pedig az ENSZ 28. közgyűlése munkájának központi témái között szerepelt az ún. új világgazdasági rend Kartájának vitája. Ez a téma állt a napokban lezajlott Világkereskedelmi Konferencia IV. ülészakájának középpontjában is, ahol nyilvánvalóvá vált, hogy az új világgazdasági rend: jelszó és akcióprogram a világgazdasági kapcsolatoknak a fejlődő országok javára történő átalakítására. Mindez azért érdemel említést, mert a fejlődő országok nagy része a világ legerdősültebb, legnagyobb fatartalékokkal rendelkező államai közé tartozik és részükről fagazdasági vonatkozásban is tapasztalható a nyersanyag-termelő országokra napjainkban jellemző tömörülési szándék. Az exportpiacok szabályozására irányuló törekvéseinkkel előbb-utóbb találkozhat fatermékei révén a magyar erdőgazdaság is a tőkés piacokon.

A nemzetközi élet nagy gazdaságpolitikai horderejű eseményei közül megemlítem még a testvérpártoknak az elmúlt fél év során lezajlott kongresszusait: a lengyel, bolgár, csehszlovák, kubai, dem. német pártkongresszusát és legfőképpen a Szovjetunió Kommunista Pártjának XXV. kongresszusát. Ezeknek a kongresszusoknak az alapvető jelentőségét a bennünket is érintő gazdasági együttműködés és a szocialista integráció szempontjából — gondolom — nem szükséges külön hangsúlyozni.

A szűkebb értelemben vett szakmai nemzetközi események közül megemlítem a Fakitermelők 7. Nemzetközi Versenyét, amelyet a múlt év augusztusában a Szovjetunióban bonyolítottak le és amelyen 14 (többségében nagy erdőgazdasággal rendelkező) ország között Magyarország csapata a Szovjetunió után a második helyezést érte el, az egyéni összetett versenyben pedig *Kékedi József*, a Borsodi EFAG szakmunkása 42 versenyző közül bronzérmes lett. Másik jelentős esemény volt, hogy októberben az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága Fabizottságának ülésén *dr. Madas András* elvtársat, egyesületünk elnökét immár másodszor egyhangúlag a szervezet elnökévé választották újabb két esztendőre. Szinte ezzel egyidejűleg *Halász Aladár* elvtársat, elnökségünknek hosszú idő óta aktív tagját Rómában a FAO Erdészeti Bizottságának első elnökhelyettesévé választották meg.

Ezek az események azt mutatják, hogy a kis magyar erdőzet hosszú idő után bizonyos vonatkozásokban ismét a világ erdőzetének élvonalába emelkedett.

Áttérve annak a belső társadalmi-gazdasági közegnek a vizsgálatára, amely közvetlenül meghatározó az erdőzet és azon belül egyesületünk helyzetére,

A főttkári beszámoló

megállapíthatjuk, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt egy évvel korábban lezajlott XI. kongresszusának határozatai már erőteljesen éreztették hatásukat az elmúlt időszakban. Különösen a Párt Központi Bizottságának 1975. július 2-i ülése után vettek konkrét irányt a fejlemények. Júliusban új kormány alakult, melynek elnöke: Lázár György elvtárs a szeptemberi országgyűlésen már szintén új, a stabilitás keretei között a folyamatos változást biztosító, a megváltozott gazdasági körülményeknek megfelelő programot tárt az ország közvéleménye elé. A párthatározatok és már az új kormány politikájának szellemében alkotta meg az országgyűlés decemberben az V. ötéves népgazdasági tervről szóló törvényt. Az országgyűlések munkájában már — hosszú idő után ismét — szakmánk képviselői is részt vettek és hallatták hangjukat.

Közben lezajlottak az ágazati szakszervezetek kongresszusai, közöttük novemberben az erdészetet leginkább érintő szakszervezetnek, a MEDOSZ-nak a XXIV. kongresszusa is, amely dolgozóink helyzetét alaposan elemezte. Decemberben pedig lebonyolították a magyar szakszervezetek XXIII. kongresszusát, melynek során a Szakszervezetek Országos Tanácsába, ebbe az igen fontos politikai szervezetbe is beválasztották szakmánk képviselőit. Az országgyűlés tavaszi időszaka márciusban szintén minden magyar állampolgárt közvetlenül érintő törvényeket hozott: a honvédelemről szóló törvényt és a szakmánkat különösen érdeklő, az emberi környezet védelméről szóló törvényt. Belpolitikai életünk legutóbbi kiemelkedő eseménye a Kommunista Ifjúsági Szövetség IX. kongresszusa volt, melynek következményeiben való vetülete egyesületi munkánkban szintén jelentkezni fog.

A kormányzati munkában végbement változások tárcánkat, a Mezőgazdasági és Élelmészügyi Minisztériumot, azon belül pedig ágazatunkat is személyi és szervezeti vonatkozásban egyaránt közvetlenül érintették. A folyamat azonban nem ment olyan gyorsan végbe, mint ahogyan itt az eseményeket sűrítve fel-

soroltam, hanem lényegében egy fél éven keresztül, egészen januárig elhúzó-
dott. Ennek ellenére a változások létezését menet közben is érzékeltük, de
pozicionális helyzetünknel fogva (egy régi filmcím-hasonlaltal élve) a „törté-
nelmet alulnézetben” szemléltük. Kétségtelenül a várakozás időszakára, fél esz-
tendeje volt ez, amit részben előidézett a szakmai közvélemény informálásának
hézagossága is. Mindez lényegében azt eredményezte, hogy az Egyesületen belül
(de talán az ágazatot irányító szakapparátusban is) folyt a mindennapi élet:
rendezvények lebonyolítása, ügyintézés, az éves munkatervek befejezése — de
új kezdeményezések, koncepcionális intézkedések nemigen történtek.

Ebben a helyzetben kellett az Egyesület újonnan választott vezető szerveinek
munkájukat megkezdeniük s a körülmények ellenére az egyesületi politika le-
hetséges irányát megszabniuk. Ebből a célból októberben ült össze Budapesten
az országos választmány. A választmány megállapította, hogy Alapszabá-
lyainkban lefektetett két fő stratégiai célkitűzésünk: a magyar erdőgazdaság
fejlődésének társadalmi úton való elősegítése, valamint a szakmai érdekvédelem
megvalósítása érdekében célszerű szelektív egyesületi politikát folytatni és egy
maximalista, új célokat keresgélő, elvek sokaságában elmosódó program helyett
néhány konkrét feladatra és korábban már megkezdett munka tető alá hozá-
sára koncentrálni a társadalmi erőket. A választmány megítélése szerint gazda-
ságpolitikai vonalon a legidősebb feladatként az V. ötéves terv energikus,
sikeres beindítása jelentkezik feladatként (különös tekintettel a műszaki fejlesz-
tésre). Szakmai érdekvédelmi területen pedig azt a két vonalat kell kifejlesz-
teni, amelyen a munka már korábban megindult: a szakmai propagandát kell
fejleszteni (annak érdekében, hogy a közvélemény megfelelő és folyamatos tájé-
koztatást kapjon az erdőszet munkájáról, eredményeiről), valamint folytatni
kell a tagság körében végzett szociálpolitikai munkát s minél többet kell hasz-
nosítani az eddigi helyzetfeltáró felmérések eredményeiből. Ennek a szelektivi-

tasnak az elvőbből kiindulva azután három konkrét kiemelt munkatervi feladatot tűzött a választmány az Egyesület egységei elé az 1976-os évre: 1. az V. ötéves népgazdasági és ágazati terv széles körű ismertetését a tagság körében; 2. a központilag megindított szociálpolitikai munka vállalati, illetve helyi csoport szintű feladatainak végrehajtását, valamint 3. az „Erdők Napja” megrendezését az általános és középiskolai tanulóifjúság minél szélesebb körű bevonásával.

Ez a program, amennyire egyszerűen megfogalmazott, annyira célszerűnek és hatékonyak bizonyult. A program alapján az Elnökség és a vezető tisztségviselők részletes végrehajtási útmutatót dolgoztak ki a helyi csoportok számára az egyes kiemelt munkatervi feladatok végrehajtására vonatkozóan. Helyi csoportjaink a kiemelt feladatokat beépítették éves munkatervükbe s jelenleg már teljes erővel folyamatban van azok végrehajtása.

Az V. ötéves terv ismertetését szemináriumszerű feldolgozásra ajánlottuk csoportjainknak azért, hogy ne csak a terv egyoldalú ismertetésére kerüljön sor, hanem arra is, hogy legegyszerűbb beosztásban levő tagtársaink is kifejtéshessék véleményüket a tervvel kapcsolatban. Nem a terv vitájára gondolunk, aminek az ideje már elmúlt, hanem arra, hogy a gyakorlati kollégák a terv végrehajtásával kapcsolatban jelentkező problémákat időben tárják fel. E tapasztalatok összegyűjtésével és az állami szervek irányába való továbbításával szeretnénk hozzájárulni a terv sikeres megvalósításához. Megkönnyítette törekvésünket a MÉM Erdészeti és Faipari Főosztálya, amely készséggel bocsátotta helyi csoport titkáraink rendelkezésére a tervet ismertető MÉM-kiadványt.

Az „Erdők Napja” megrendezésének éppen most van a legideálisabb időszaka és értesüléseink szerint folyik is szerte az országban. E helyen is kérem különösen az erdészeteknél, termelészövetkezeteknél, erdőfelügyelőségeknél dolgozó tagtársaimat, hogy hazatérésük után, szép időjárású napot kiválasztva vegyenek patronálásuk alá egy-egy iskolai osztályt és a pedagógusokkal karöltve rendezzenek egy kellemes „Erdők Napja” kirándulást a gyermekek számára azoknak az útmutatásoknak a szellemében, amelyeket szaklapunkban is, külön irat formájában is már több alkalommal közzétettünk. Egyébként a tömegtájékoztatósi intézmények munkatársai részére ezen a héten rendeztünk sikeres helyszíni tájékoztatót az „Erdők Napja” mozgalmunkról a Mátrában. Közjóléti szakosztályunk, mátrafüredi helyi csoportunk, a Pilisi Parkerdő, valamint a gyöngyössolymosi, mátrafüredi és gyöngyösi pedagógusok, nem utolsósorban pedig a helyi gyermekek és fiatalok lelkes közreműködésével (amiért e helyről is köszönetet mondok). Nem könnyű a közvéleménynek, helyesebben képviselőinek meghódítása, sok a közömbösség, elkényelmesedtség.

Meggyőződésem, hogy ez a mozgalom — amelyben tavaly már mintegy 100 000 fiatal vett részt a nem teljes körű statisztika szerint is —, jól szolgálja nemcsak az erdészet ügyét, hanem az új generáció testi-lelki-szellemi nevelését is, ami viszont már ösztönös érdeke.

Szociálpolitikai munkánk most elsősorban a nyugdíjas tagok, illetve egykori tagok özvegyeinek, esetleg árváinak szociális helyzetére, annak megkönnyítésére irányul. Nem részletezem most ezt a feladatot, mert erre nézve is részletes útmutatót adtunk ki szociálpolitikai bizottságunk közreműködésével. Megemlítem azonban, hogy a további munka során már egyre inkább előtérbe kerül az aktív, szolgálatban álló tagtársak helyzetének vizsgálata is. Ennek a során — a rendelkezésre álló idő rövidege ellenére — helyi csoportjaink igyekeznek bekapcsolódni a vállalati ötéves kollektív szerződések előkészítésébe.

Kellemes kötelességem megemlíteni, hogy szociálpolitikai jellegű törekvéseink a Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezeténél ked-

vező fogadtatásra találtak. Titkári szinten megbeszélést folytattunk az első félév folyamán ezekről a kérdésekről s a szakszervezet vezetőitől támogatást, bátorítást, buzdítást, sőt gyakorlati tanácsokat kaptunk munkánkhoz. Nagyon kívánatos volna, hogy vállalati, helyi csoport szinten ugyanez az együttműködés alakuljon ki a helyi szakszervezeti vezetők, valamint titkáraink között. Így valóban egymás munkáját hasznosan kiegészítővé válhatna a két szervezet szociálpolitikai tevékenysége.

E központilag irányított hármast program mellett természetesen helyi csoportjaink keretében változatlan lendülettel folyt az egyéb, elsősorban a szakmai továbbképzésre, az új ismeretek elterjesztésére irányuló munka: előadások, ankétok, tapasztalatcserék, belföldi és helyel-közzel külföldi tanulmányutak lebonyolítása.

Munkatervünk a pénzügyi takarékoságnak és ebből következően annak a határozott központi kívánságnak a jegyében készült, amely a nagyrendezvények számának erőteljes csökkentésére hívta fel a társadalmi egyesületeket. A kapott irányelveknek igyekeztünk maradéktalanul eleget tenni. Ennek következtében most nem áll módomban olyan reprezentatív, a szakmát országos méretekben megmozdító nagyrendezvényekről számot adni, mint amilyeneket az előző években rendeztünk. Utolsó országos rendezvényeink a múlt év szeptemberében voltak, amikor is oktatási bizottságunk Szegeden rendezett kétnapos jubileumi szakoktatási tanácskozást felszabadulásunk 30. évfordulója tiszteletére, nagy sikerrel, valamint az erdészeti gazdaságtani szakosztály rendezett szintén nagy sikerű, kétnapos nemzetközi gazdaságtani kollokviumot Szolnokon. Ide sorolhatom még annak a FAO Erdészeti Termőhelyfeltárási és Hasznosítási Oktatási Központnak a szervezését is, amelyet az Erdészeti és Faipari Egyetemmel, valamint az Erdészeti Tudományos Intézettel karöltve és a MÉM támogatásával hajtottunk végre, és amelyen 15 országból érkezett szakemberek vettek részt.

A mai közgyűlésen kívül tulajdonképpen ebben az évben nem is lesz már más nagyrendezvényünk. Ezzel viszont nyilvános megmozdulásaink csökkenése meghaladta annak a kritikus tömegnek a határát, amelyre — megítélésem szerint — egy társadalmi szervezetnek a működése és presztízse szempontjából feltehetően szüksége van.

Szervezeti kérdésekről szólva megemlítem, hogy a közelmúltban az elnökség két újabb központi egyesületi szervnek lelkes társadalmi munkások kezdeményezése során történt létrehozásához adta hozzájárulását: az ifjúsági bizottság és az erdővédelmi szakosztály megalakulásához. Ezzel központi szervezeteink száma 25-re emelkedett. Szakosztályaink, bár kétségtelenül nem egyforma céltudatossággal és intenzitással dolgoznak, mégis az egyes szakterületek elmélyültebb művelésével, a termelés közvetlen frontján dolgozók véleményének feltáráásával segítik elő ágazatunk fejlesztését és az állami apparátus munkáját is.

Hiányoljuk azonban a Fagazdasági Tanács működésének szünetelését, amely kitűnő fórumot jelentett a minisztériumi szervek és a társadalmi szerv rendszeres érintkezése tekintetében.

A szakmai bizottságok túltengésének veszélye ellenére még szükséges is volna néhány újabb szakosztály létrehozása (mint pl. világgazdasági, gazdaságpolitikai, termelőszövetkezeti, jövőkutatói, feldolgozóipari szakosztály).

Az említett, közelmúltban alapított erdővédelmi szakosztály például az Erdészeti és Faipari Egyetemen végzett növényvédelmi, szakmérnökök kis csoportját kívánja a szakoklevél megszerzése után is összefogni s a vegyszeres erdővédelem, gyomirtás és a mesterséges erdészeti talajerő-utánpótlás problémái-

nak megoldását társadalmi összefogással is elősegíteni. Az ifjúsági bizottság pedig a fiatal, pályakezdő szakemberek munkahelyi beilleszkedésének, továbbképzésének és a szakmai közéletbe való bevonásának, röviden: az utánpótlásnak a problémájával foglalkozik. Azonban nemcsak a műszaki értelmiség szempontjából foglalkoztatja Egyesületünket az utánpótlás témája, hanem a fizikai munkaerő szempontjából is. Úgy véljük ugyanis, hogy szervezettünk sem lehet közömbös a tagtársainkat naponta foglalkoztató egyik legnagyobb gond: a munkaerőellátás alakulása iránt. A fiatalkorú utánpótlás, a szakmunkásképző intézetek beiskolázásának előmozdítása céljából oktatási bizottságunk propaganda-film készítését kezdeményezte, a szükséges anyagiak egy részét a vállalatoktól összegyűjtötte és a megvalósításban is részt vettünk. Ugyancsak aktívan részt vettünk az Alkotó Ifjúság pályázat és kiállítás ágazati és tárcaszintű megrendezésében, az erdészeti szakmunkástanulók országos versenyének előkészítésében és lebonyolításában (valamint ahhoz kapcsolódóan a vállalati oktatási előadók tanácskozásának megrendezésében). Az elnökségen belül pedig külön szakbizottság alkult erdész alelnökünk, Varga elvtárs vezetésével az egyesületi munkáspolitikai irányelveinek kidolgozására. Nemcsak azért hoztuk ezt az intézkedést, mert az MTESZ közgyűlési határozata erre inspirál bennünket, hanem azért is, mert — új jelenségként — egyesületünkben egyre növekszik a szakmunkás tagok száma, ha az összlétszámhoz viszonyított arányuk egyelőre még nem is nagy.

A taglétszámot említve jelentem a közgyűlésnek, hogy április 30-i állapot szerint egyesületünk taglétszáma 5673 fő, 143-mal több a háromnegyed év előttinél, így évek óta töretlenül, egyenletesen emelkedő irányzatú. Szaklapunk: „Az Erdő” pedig jelenleg kerekén 6000 példányban jelenik meg havonta, mivel a hazai és a külföldi előfizetők száma a taglétszámot meghaladja.

Egész egyesületünk nevében e helyről is köszönetet mondok a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium vezetőinek azért a hathatós támogatásért, amelyet a szigorított körülmények és az emelkedő nyomdai árak közepette is lapunk fenntartásához biztosítanak. Talán nem tudja mindenki a jelenlevők közül, azért megemlítem, hogy 1862 óta fennálló lapunk 110. évfolyamában jár, és így legjobb tudomásunk szerint az ország legnagyobb múlttal rendelkező sajtóterméke, amely még a 104. évfolyamban levő „Népszavát” is megelőzi korban. Ennek a nemzetközi összehasonlításban is tekintélyes múltú szaklapnak a fenntartását teszi lehetővé a minisztériumi támogatás, amelynek folyósítását továbbra is kérjük a minisztérium vezetőitől, tekintettel tagtársainknak, a lap olvasóinak zömében szerény anyagi helyzetére és arra, hogy az erdészet mindössze két központi szaklappal rendelkezik.

Engedje meg a tisztelt közgyűlés, hogy beszámolómnak a jelenről szóló részét a szokásosnál kissé rövidebbre fogva, néhány szót szóljak a jövőről és a múltrol is.

Központi munkatervünk nagyjából az első félévben, vagy legalábbis a nyár végére lebonyolításra kerül. Az év hátralevő részére bőséges programot ad az MTESZ januári XI. közgyűlése, amely az üzemi egyesületi munka fejlesztése, az üzemi problémák megjavításának irányába orientálja az egyesületeket. Ezen a témán van bőven az erdészetben is: a technikai fejlődésnek az üzemi szervezettel és irányítással szemben támasztott követelményei, az optimális üzemnagyság, a műszaki fejlődés és az erdészeti műszaki értelmiség viszonya, az erdómérnök helye és szerepe a termelés közvetlen szervezésében és irányításában, a vállalati központok és a közvetlen termelésirányítás viszonyának problematikája — és így tovább. Másik nagy témakör az V. ötéves terv végrehaj-

tása, különös tekintettel az állami erdőgazdaságoknak a termelőszövetkezeti erdőkben betöltendő koordináló szerepére és a jugoszláv cellulózipari kooperáció teljesítésére.

A jövőről szólva azt is meg kell mondani őszintén, hogy a kapott jelzések szerint a tagságot élénken foglalkoztatja az erdészet helyzetének alakulása, mégpedig az elmúlt évek eseményeinek tükrében vizsgálva a jövőt. Mindnyájan tudjuk jól, hogy a IV. ötéves tervidőszak értékelése a mi esetünkben nem csupán a gazdaságtörténelem feladata. Fejlődési szakaszok nem január elsejékkel kezdődnek és nem december 31-ékkal végződnek. Egyes folyamatok hatása térben és időben egyaránt távolabbra nyúlik és hat. Az erdészet területén a IV. ötéves tervidőszak előkészítését az ún. új gazdasági mechanizmus bevezetése érdekében különleges intézkedések is kiegészítették: megszűnt az önálló Országos Erdészeti Főigazgatóság, majd az Erdészeti Hivatal, és országosan is átszervezték az erdőgazdaságokat, valamint a faipari vállalatok egy részét. A gyakori és mélyreható szervezeti és személyi változások nem csekély lélektani megterhelést jelentettek az érintettek számára. Közben markánsan kibontakozott az egyébként is kis erdészet többszektorsága és az erdészetben belüli csoportterdek különbözősége tovább tarkította ezt a heterogén képet. Minderről és az egység múlthatatlan szükségességéről elnökünk már beszélt megnyitójában.

Nem tudjuk azt sem, hogy a szakmánkra is komoly feladatokat rozó környezetvédelmi törvény megalkotását hogyan s mikor követi a kormányzati munka fejlesztése. Talán szimpatikusnak tűnnék az a megoldás, amely a törvény végrehajtásában egyetlen tárcát sem preferálna, hanem azt a tárcák fölé emelve és az államigazgatás részévé téve, mindenki számára egyenlő alapon írná elő a jogokat, a kötelezéseket és a szankciókat.

Mindez azonban egyelőre csak kérdőjel (s talán kissé korai kérdőjel) az erdészeti közvélemény előtt. Azt azonban szeretnénk remélni, hogy bárhogyan is alakul a jövő, az nem bontja tovább az erdészet egységét, hanem csak erősíti azt a vertikális integrációt, amelynek fejlesztésére az erdészet a IV. ötéves terv időszakában oly sok szellemi és anyagi energiát fordított (és fordít ma is), és amelyben talán a sok szervezeti próbán átment emberek is megtalálják végre helyzetük stabilizálódását. Ismétlem, vizsgálati anyag, foglalkozási téma van bőven s valószínűleg egy kora őszi választmányi ülés fog majd dönteni a „merre tovább?” kérdésében. Örülnénk azonban, ha a beszámolókat követő felszólalások során ennek megválaszolásához már a közgyűlés is hathatós segítséget adna.

Végül ezt az alkalmat szeretném felhasználni arra, hogy szakmánk és egyesületünk néhány jeles, kerek számú évfordulójára felhívjam kartársaim szíves figyelmét — mégpedig időrendben visszafelé haladva.

40 éve annak, hogy 1936-ban Budapesten szeptember 10—14. között rendezték meg a II. Erdészeti Világkongresszust, 36 ország mintegy 300 küldöttének (többségében erdészeti vezetőinek) részvételével. Az erdészeti világkongresszusokat a II. világháború óta közismerten hatévenként rendezik meg és ma már a legnagyobb, legfejlettebb erdőgazdasággal rendelkező államok versengenek a rendezés jogáért. Éppen ezért kell nagyra értékelnünk azt aényt, hogy mindjárt második alkalommal, a Rómában tartott első világkongresszus után hazánk-nak, a magyar erdészetnek jutott a második világkongresszus megrendezésének joga. A mennyiségében kicsire szugorodott, de színvonalában magasra emelkedett magyar erdészet eredményeinek nagy elismerése volt ez, amit még fokozott az a tény, hogy a kongresszus elnökévé egyesületünk elnökét, *Waldbott Kelemen* bárót választották. A kongresszus számos szakkérdésben mai szem-

mel nézve is helytálló, színvonalas határozatot hozott. Ezek közül jelentőségében kiemelkedik az, amely nemzetközi erdészeti központ létrehozása iránt intézkedett annak érdekében, hogy a további erdészeti világkongresszusok rendezésének meg legyen az állandó szervezeti bázisa. Ez a nemzetközi központ azután 1939-ben meg is alakult és ennek első elnökévé szintén Egyesületünk elnökét, Waldbott Kelement választották. A budapesti határozat jelentőségét nagyra értékelte az eddigi világkongresszusokat tételesen értékelő Buenos Aires-i VII. világkongresszus is. Értékéből nem von le semmit az a tény, hogy az újonnan alakult nemzetközi központ a közbejött világháború miatt már nem tölthette be maradéktalanul hivatását, a háború után pedig közgyűlési határozat alapján az 1945-ben alakult Élelmészügyi és Mezőgazdasági Világszervezet (a FAO) vette át szerepét.

Az évforduló alkalmából egyesületünk a Pilisi Parkerdőgazdaságnál és a Zemplénben dolgozó kollégák közreműködésével rendbehozta Waldbott Kelemennek a Kerepesi úti temetőben levő sírját, és a zempléni tölgyből felújított síremlékénél bensőséges kis megemlékezést rendezett a nagy erdőgazdasági politikus emlékére.

A világkongresszushoz közvetlenül csatlakozóan, azt megelőzően rendezték meg 1936. augusztus 25. — szeptember 9. között az Erdészeti Kutató Intézetek Nemzetközi Szövetségének, a IUFRO-nak a IX. kongresszusát. Ez a tény is a magyar erdészeti tudomány nagy sikere volt és ehhez is egy nagy magyar erdészgyéniségnek, *dr. Roth Gyulának*, a soproni egyetem erdőműveléstani professzorának a személyes sikere is csatlakozott, aki valószínűleg akkor állt pályafutásának csúcspontján, amikor 1936-ban a IUFRO elnökeként nyithatta meg annak magyarországi kongresszusát. Roth professzornak egyébként döntő szerepe volt a II. Erdészeti Világkongresszus előkészítésében, megszervezésében és lebonyolításában is.

Az egymáshoz szorosan csatlakozó két nagy nemzetközi rendezvény során tanulmányutakat is rendeztek a külföldi vendégek számára. Ennek során a Dunántúl és az Alföld szívébe vezető legnagyobb út második állomása Balatonfűred és a Bakony volt. 1936. augusztus 26-án Sopronból ide érkeztek a résztvevők. Az akkori Erzsébet Szállóban történt elszállásolás után másnap Veszprémen átutazva felkeresték a farkasgyepüi bükkös kísérleti területeket, ahol Roth professzor ismertette a magyar erdészet ma már legrégebbi lombos kísérleti területén folytatott kutatómunkát. Vándorgyűlésünk a negyvenéves évforduló alkalmából megemlékezésül úgyszintén felkeresi ezt a szép erdőrészt, ahol most is a soproni egyetem erdőműveléstani tanszéke *dr. Majer Antal* professzor vezetésével tart szakmai bemutatót a vándorgyűlés résztvevői számára. Külföldi vendégeink pedig ugyancsak a világkongresszusi tanulmányút tipikusan magyar alföldi szakaszán haladtak végig az elmúlt három napban, a Budapest—Kecskemét—Bugac—Püspökladány—Debrecen útvonalon.

80 évvel ezelőtt rendezte meg a Millennium alkalmából 1896-ban egyesületünk a felszabadulás előtti történetének egyik legnagyobb szabású megmozdulását, egy országos erdészeti kongresszust. Ennek érdekessége, hogy határozatai alapján a kormány elé terjesztett javaslatai között első helyen szerepelt a kopár és kopárosódó területek állami tulajdonba vétele és közérdekből történő beerdősítése, mivel ezt közgazdasági és árvízvédelmi szempontok felette szükségessé és sürgőssé tették. Egyike volt ez az évszázados múltra visszatekintő erdészeti környezetvédelem és jóléti erdőgazdálkodás fontos kezdeményezéseinek, amely a millenniumi országgyűlés anyagába és az azt megnyitó államfői beszédebe is belekerült. (Ugyanez a jubileumi gyűlés mondta ki és hozta kormányjavaslatba

annak szükségességét, hogy az ősi selmeci erdészeti tanintézet teljesen független, egyetemi színvonalon álló főiskolává fejlesztessék, s szintén ez a határozat mondta ki, hogy az erdészeti kísérletügy megszervezése hazánkban mielőbb szükséges.)

90 évvel ezelőtt építette fel, 1886-ban vette birtokába egyesületünk saját székházát Budapesten, amelyben azután egészen 1954-ig, mint „jól megrakott fészékben” lakott. Ez az erdészstilusban épült háromemeletes, 150 helyiségből álló szép épület ma is látható az Alkotmány utca és a Honvéd utca sarkán.

Úgy gondolom, hogy végül közösen emlékezzünk meg arról a tényről, hogy 1866-ban alapított Egyesületünk jelenleg már fennállásának 110. esztendejében jár. Az MTESZ társegyesületei közül csupán az 1848-ban alapított Magyarhoni Földtani Társulat múlja felül korban, de nemzetközi összehasonlításban is egyike vagyunk a legrégebb erdészeti egyesületeknek a világon.

Már nem először használt erdész-hasonlattal élve: olyan ez az Egyesület, mint egy évszázados erős tölgy a magyar élet talaján, amely fölött hol derűsen sütött a nap, hol pedig megzördült az ég, viharfelhők gyülekeztek s néha-néha dermedtő hideg is megcsapta. A fa azonban erős, a lehulló lomb helyébe mindig jönnek újabb és újabb fiatal emberek s a tölgy él és virul. E 110 éves történelem alapján a költő klasszikussá vált soraival ellentétben én erősen hiszem: „múltunkban van jövő és jövőnkben van remény”!

Dr. Ébli György

ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁGI JELENTÉS

Egyesületünk — az MTESZ alapszabályainak megfelelően — a Szövetség célkitűzéseinek szellemében dolgozott az elmúlt évben is. Az egyesületi munka alapját az évről évre kiadásra kerülő éves munkaterv határozza meg. Erről összefoglalóan elmondható, hogy az Országos Erdészeti Egyesület munkamódszere a Szövetség célkitűzéseinek végrehajtásának szolgálatában áll, biztosítja azt, hogy az Egyesület működése az alapszabályban rögzítettek szerint történjen. Az ellenőrző bizottság saját feladatát tehát ezek szellemében határozta meg, így a mi alapvető célunk az, hogy az alapszabály betartását, az egyesületi pénzügyi és vagyongazdálkodást ellenőrizzük, és segítsük az egyesületi fegyelem megőrzését.

Feladatunk eredményes teljesítése érdekében az ellenőrző bizottság munkáját rendszeressé tettük, továbbá részben a helyi csoportoknál, részben az egyesületi központban végeztünk ellenőrzéseket.

A bizottság munkájának továbbfejlesztése megkívánta azt, hogy az alapszabály és az MTESZ előírásainak megfelelően az új választási periódusra meghatározzuk munkánk alapkövetelményét, amely már nemcsak a szorosan vett ún. számvizsgálói feladatokat tartalmazza. Ezt a következőkben határoztuk meg:

- részvétel az egyesületi munka demokratizmusának továbbfejlesztésében;
- az alapszabály folyamatos korszerűsítésére vonatkozó javaslatok kidolgozása;
- a központi szakosztályok és a helyi csoportok alapszabály szerinti működésének folyamatos vizsgálata;
- az egyesületi tagok etikai magatartásának folyamatos figyelemmel kísérése;

a pénz- és vagyongazdálkodás, társadalmi szintű folyamatos kontrollálása, és végül talán a legfontosabb, hogy szolgálja az ellenőrzés a folyamatos fejlődést, segítse a minél eredményesebb egyesületi munkát.

Ezen gondolatok szellemében kezdte meg a munkát az ellenőrző bizottság, és engedjék meg, hogy az ellenőrzések során tett főbb megállapításaink rövid összefoglalójaként a következőket mondjam el.

Az Egyesület éves munkájának alapját az évenként meghatározásra kerülő munkatervek határozzák meg. Ezek a helyi csoportokból kiindulva, a központi szakosztályok, szakbizottságok, választmány, elnökség feladatait részletesen tartalmazzák. Az elnökség által kiadott irányelvek érvényre jutottak a munkatervekben. Azokat a legfontosabb feladatokat határozza így meg az elnökség, amelyek az egyesületi munka továbbfejlesztését célozzák, és az alapszabályban meghatározott célok megvalósításának előfeltételei. Az idei évre meghatározott és közzétett irányelvek realizálódásáról a főtítkári beszámoló részletesebben szól. Talán szélsőséges megfogalmazás, de a végzett munka sikere a helyi csoportokban végzett munka aktivitásától, eredményeitől függ.

Az 1976. évi munkaprogramunk egyik fő feladatának tekintettük a helyi csoportok életének vizsgálatát. A helyszíni vizsgálatok és megbeszélések eredményeként elmondható, hogy a helyi csoportok aktív életet élnek, tartalmas munkát végeznek. Rendezvényeik száma évről évre emelkedett, a végzett munka szívről-érvélele és egyben a tisztelt tagtársak felé is tolmácsolható kérés. és a központi szakosztály között, és emellett az egyesületi helyi csoportok és MTESZ helyi szervei között korrekt munkakapcsolat van. A rendezvényeik száma az elmúlt évben már általában nem emelkedett, de a megtartott program tartalmas, színvonalas információkat nyújtott a résztvevőknek. Az idővel és a költségekkel való takarékos gazdálkodás követelményei jól érvényesültek. A rendezvényekkel kapcsolatban az egyesületi helyi csoportoknak van egy megszívlelendő észrevétele és egyben a tisztelt tagtársak felé is tolmácsolható kérés. Az a megállapításunk ugyanis, hogy sok rendezvény megtartására a felkért előadók nem vállalkoznak, illetve még a nemleges válaszukat se közlik a rendezőkkel. E fórumon is kérhető, hogy a helyi csoportok megkeresésére reagáljunk.

A helyi csoportok munkájának széles körű elemzése rámutatott arra a hiányosságra is, hogy nem fektettünk mindenütt kellő súlyt az új tagok megnyerésére. Általában alacsony a nők aránya, e téren a szervezettségünk elég gyenge. További lehetőség van a nem állami erdő- és fagazdasági szektorban dolgozó kollégák megnyerésére. Szélesebb körű vizsgálódás szükséges, de megfontolandónak tűnik a területi elveken alapuló helyi csoportok kialakítása is.

A helyi csoportok mellett pozitívan kell szólni a központi szakbizottságok, szakosztályok munkájáról is. Koordinált munkaterv alapján, rendszeres munka folyik. Az egyesületi munka irányelvei így a gyakorlatban megfelelően érvényesülnek. A végzett egyesületi munkáról a főtítkári beszámoló részletesen szól, így én ezeket nem kívánom megismételni.

A korábbiakban már említettem, hogy az ellenőrző bizottság feladatát képezi az egyesület pénz- és vagyongazdálkodásának ellenőrzése. Ennek keretében kell vizsgálnunk, hogy a rendelkezésre álló források lehetővé teszik a célkitűzések érdekében kifejtett munkavégzés anyagi alapját. Vizsgálni kell azt is, hogy az ilyen irányú tevékenységünk szem előtt tartotta-e a gazdaságosság, a takarékoság, az ésszerűség követelményeit, s számba kell venni azt is, hogy a pénz- és vagyongazdálkodásban milyen tendenciák érvényesülnek. Az évközi vizsgálatok a tételes számszaki ellenőrzésre nem terjednek ki, ezt a Szövetség illetékesei végzik. Az időszak kívánalmainak megfelelően azonban egy részletesebb pénzgaz-

dálkodási ellenőrzést folyamatba tettünk. Az ellenőrző bizottság az éves költségvetés elkészítésében részt vesz, ugyanakkor megvizsgáltuk azt is, hogy az elnökség és a Szövetség által jóváhagyott költségvetés szerint hogyan gazdálkodtunk, egyszóval, hogyan alakultak az elmúlt évi bevételek és kiadások. A vizsgálat eredményeiről, illetve a tett megállapításokról a közgyűlést a következőkben tájékoztatom:

Az egyesület 1975. évi költségvetését az előző évi tényszámok és az 1975. évre tervezett rendezvények figyelembevételével állította össze. Alapvető kíváncságot vált, hogy a feladatnövekedést, a színvonalasabb munkavégzést, takarékosabb gazdálkodással valósítsuk meg. A költségvetés teljesítéséről megállapítható, hogy a célkitűzések megvalósultak. A bevételi előirányzatot 100% felett, míg a kiadási előirányzatot 93,7%-ban teljesítettük. Az egyesület 1975. évi tényleges bevétele 1972 m Ft volt, míg kiadásokra 1825 m Ft-ot használtunk fel.

A *bevételek* részletes számbavételéből megállapítható, hogy az egyesületi tagdíjfizetési morál jó. Az egyéni és a jogi tagdíjak a tervezett mértéken és időben befolytak. Az összes bevételnek 20,0%-a származik az egyéni tagdíjakból (előző évben csak 8% volt) — a tagdíjak felemelése érezteti ugyan hatását, de az egyesületi élet komoly anyagi alapját a jogi tagdíjak adják. E téren — elsősorban a tsz-ek felé — további szervezőmunkára és a jogi tagdíjak mértékének a felülvizsgálatára is szükség mutatkozik.

Az egyes *kiadási* rovatok részletesebb teljesítéséről az alábbiak mondhatók el:

- Az „*összetett működési költségek*” csoportjában előirányzott 1280 m Ft helyett 1194 m Ft-ot használtunk fel. A teljesítés 92,3%-os, igen kedvező. A csoporton belül megemlíthető a rendezvényekre fordított kiadások tervezettnél is alacsonyabb szintű alakulása. Ebben a csoportban kell elszámolni a működési költségek zömét, így érthető, hogy itt számoljuk el a kiadások 65%-át. Az előző évben is ez az arány a 63—67% között szóródott. A helyi csoport támogatására 385 m Ft-ot fordítottunk, ami az előző évekhez viszonyítva, az elmúlt évben tovább nem emelkedett. A kongresszusokra, konferenciákra, tanfolyamokra fordított kiadások a működési költségek 50%-át adják, s a továbbiakban is törekedni kell arra, hogy az e címen befolyt bevételek fedezzék a kiadásokat.
- A „*személyi jellegű működési*” költségek csoportjában az előirányzott 274 m Ft helyett 231 m Ft-ot használtunk fel. A teljesítés 84%-os. Az előző évben ezeken a jogcímeneken 277 m Ft-ot számoltunk el. Az ebben a csoportban elszámolt költségeknél érződik legjobban a takarékos gazdálkodás. Jelentősen csökkent a bel- és külföldi kiküldetési költségek abszolút száma és aránya. A reprezentáció mértéke és aránya elenyésző, e téren szabálytalan elszámolás nem történt. A csoportba tartozó többi költségnemnél az előző évi és a tervezett szinten alakultak a költségek.
- Az „*egyéb működési költségek*” rovatokon az összes kiadás 21,9%-át számoltuk el. A kiadások 100%-ban a tervezett szinten alakultak (384, illetve 400 m Ft) ugyan, de az előző évhez viszonyított növekedés természetesen. Emelkedtek a nyomda, a papír-írószer, nyomtatvány költségek.

Összegezősképpen elmondható, hogy a tervezettnél magasabb bevételt, alacsonyabb kiadással realizáltunk. A pénzmaradvány így az előző évi 81 m Ft-ról 147 m Ft-ra emelkedett. Megállapítható, hogy a *költségvetés a MÉM, az erdő- és fagazdaságok, és nem utolsósorban a tagok anyagi hozzájárulása folytán biztosította az egyesület tervszerű munkájához feltétlenül szükséges anyagi eszközöket*. Ezért köszönet illeti őket!

Röviden szólnom kell arról is, hogy az egyesületi fegyelem ellenőrzése során mit tettünk. Ha erről kell beszélni, kellemes helyzetben vagyok, hiszen az elmúlt évben fegyelmi ügyet nem utaltak a bizottság elé.

Az előzőekben kissé részletezett megállapítások alapján jelentem, hogy

- az egyesület működése az alapszabályokban foglalt előírásoknak megfelelő;
- továbbá, hogy az egyesület pénz- és vagyongazdálkodása megfelel az előirtaknak, és örömmel mondhatom, hogy az ellenőrző bizottság munkáját mindenki maximálisan segítette.

Az 1976. év Bedő Albert-díjasai

Bakonyi Imre
kerületvezető erdész

1923-ban Borzaváron született, erdei munkás családból. Kitűnő eredménnyel végzett elemi iskolai tanulmányai után szüleinek szűkös anyagi helyzete miatt továbbtanulásra nem gondolhatott, még szinte gyermekfővel erdei munkás

lett maga is. A felszabadulás után, 1952-től már beosztott erdészként dolgozott a Bakonyban. Levelező úton eredményesen elvégezte az áosztalmi Erdészeti Szakiskolát és kerületvezető erdész lett. 1962—1967 között ugyancsak levelező úton elvégezte a soproni Erdészeti Technikumot és erdésztechnikus képesítést szerzett. Jeles tanulmányi eredmény elérésében és a kerületvezetői munka végzésében jobb karjának megbénulása sem tudta megakadályozni. A szerencsétlenség 1965-ben, beosztott dolgozónak való segítség közben érte. Rendkívüli akaraterővel, szorgalommal megtanult bal kézzel írni s munkáját azóta még nagyobb ambícióval végzi.

1957 óta a zirci erdészetben dolgozik. Példaképe az erdőterületéhez ragaszkodó, egy helyben kitaró és ennek következtében átlagon felüli teljesítményt elérő erdőgazdának. Különösen az erdőművelés terén ért el kimagasló eredményeket. A napjainkban oly fontos céllá vált állományszerkezet átalakításokban mondhat magáénak 250 hektár jó termőhelyű, de rossz szerke-

zetű akácoknak, cseresnek, gyertyános-
nak kitűnő bükkössé és fenyőelegyes
tölgyessé történt átalakítását.

Társadalmi munkájában kiemelkedik
az a gondosság, amellyel a fásítási hó-
napok helyi szervezésében, valamint

az Egyesület által meghirdetett erdők
napja megrendezésében évek óta rend-
szeresen részt vesz. Hosszú évek óta
irodalmi tevékenységet is folytat és eb-
ben mindig az erdő jelentőségét és
szépségét juttatja kifejezésre.

Bánó István erdőmérnök

1917-ben Nemescsón született. Erdő-
mérnöki oklevelét 1943-ban szerezte
meg Sopronban. Utána a Szombathelyi
Erdőgazgatóságnál dolgozott erdő-
gondnokként, majd a központban fa-
használati, később erdőművelési elő-
adóként. Ekkor kezdett foglalkozni a
fenyőnemesítéssel és az egzóta-honosítá-
ással. Elért eredményei alapján került
1953-ban az Erdészeti Tudományos In-
tézethez, ahol ma is dolgozik.

Alkotóképességét, tehetségét teljes
egészségben tudományos kutatóként bon-
takoztatta ki. A legnagyobb sikert a
fenyőnemesítés, a fenyőplantázsok
hálózatának létrehozásában érte el, s
ezzel biztos alapokra helyezte a hazai,
genetikailag ellenőrzött fenyőmag-
ellátást. Eredményei nemzetközi vi-
szonylatban is hírnevet szereztek mind
személyének, mind a magyar erdészeti
kutatásnak. Ennek alapján szervezhet-
tünk hazánkban e témában KGST és
FAO bemutatókat, oktatási közpon-
tokat.

Tudományos munkásságának másik
fő területe az egzóta fajok kutatása
és elterjesztése. Nagy szerepe volt a
háború után számos vidéki park érté-
kes növényanyagának megmentésében,
valamint a hazai örökzöld növény-
anyagból felépített kertkultúra fejlesztésében és propagálásában.

tésében és propagálásában. Elsők kö-
zött létesített génbankot értékes fa-
és cserjefajták, egyedek megőrzésére.
A Kámoni Arborétumot ő fejlesztette
tovább mind a dendrológiai tudomány,
mind a gyakorlati erdőgazdálkodás
fontos bázisává.

Munkájának eredményeit 31 tudomá-
nyos közleményben adta közre.

Társadalmi munkája is jelentős.
1950—1953 között egyesületünk szom-
bathelyi csoportjának titkáráként vég-
zett értékes szervező munkát, számos
alkalommal vállalt továbbképző elő-
adást. 10 éven át vezette a Hazafias
Népfront természetvédelmi csoportját
Szombathelyen, volt tanácsstag és tagja
a Német Dendrológiai Társaságnak.

János Frigyes
erdőmérnök

1915-ben Sopronban született. Erdőmérnöki oklevelét ugyanott szerezte meg 1938-ban. A felszabadulás előtt erdészeti szakiskolai előadónaként és erdésztervezetőként dolgozott. 1946 óta dolgozik megszakítás nélkül Veszprémben, kezdetben mint erdőgondnok, majd tervelőadó, erdőművelési csoportvezető és erdőgazdasági főmérnök, később pedig mint egyesülési műszaki

fejlesztési osztályvezető. 1970-től a MÉM Veszprémi All. Erdőrendezőségének főfelügyelője, illetve igazgató-helyettese.

Több, mint három évtizedes erdészeti szolgálatának kiemelkedő eredménye a Veszprém környéki kopárok fásítása: ezeknek a munkáknak a megtervezése, a kivitelezés megszervezése, majd pedig ellenőrzése, felügyelete. Kezdeményező szerepe volt a kopárfásítás gépesítésében, metodikájának kidolgozásában. Részt vett a tájegységre vonatkozó erdőtipológia és az ahhoz kapcsolódó erdőművelési technológia rendszerének kidolgozásában és terjesztésében. Tizenkét éves erdőgazdasági, erdőművelési csoportvezetői tevékenységének nagy szerepe volt abban, hogy a veszprémi kopárokon túlmenően is kimagasló erdészeti eredmények születtek a megyében, s a felszabadulás óta eltelt három évtized alatt végzett erdőtelepítési és fásítási munka tekintetében Veszprém megye az előkelő negyedik helyen áll az országban.

Az Egyesületben is szorgos munkát végzett. Hosszú időn át dolgozott az országos választmány, valamint AZ ERDŐ szerkesztő bizottságának tagjaként, 1970-től 1973-ig pedig az Egyesület veszprémi erdőrendezőiségi helyi csoportjának titkári tisztségét látta el.

A papírfogyasztást az 1970-es évhez viszonyítva 1975-re 22%-kal emeltük, és elértük az 1 főre számított 55 kg-os fogyasztást. A papír- és kartontermelést 5 év alatt 34%-kal, a papírfeldolgozást 36%-kal növeltük. A termelés emelkedését új létesítményekkel, egyedi nagyberuházásokkal és rekonstrukciókkal értük el. Hatmilliárd forintot fordítottunk az ipar fejlesztésére, amiből csak a jelentősebbeket említve:

— üzembe lépett a látálatlan vékonypapírgyár évi 35 000 tonnás kapacitással és 7000 tonnás feldolgozó vertikummal;

— megkezdte termelését a nyíregyházi hullámdoboz- és zsákgyár évi 70 000 tonnás kapacitással;

— felállításra került Budafokon egy új kartongép évi 30 000 tonnás kapacitással.

A következő öt éves tervben a papíripar tennivalói is kirajzolódnak. Izgalmas tervezési időszakban vagyunk, de azt már látjuk, hogy a fogyasztást 1980-ig 23–25%-kal kell és helyes emelni. 1980-ban egy főre 68–70 kg/fős fogyasztásra számítunk. Ehhez a termelést 22–24%-kal kell növelni és a késztermékimportot is hasonló mértékben kell ehhez a fogyasztási színvonalhoz igazítani.

(Részlet FÖLDI LÁSZLÓ államtitkárnak a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület IX. konferenciáján tartott megnyitóelőadásából — PAPIR-IPAR, 1976. 1. sz.)

A MAGYAR NÉPHADSEREG VESZPRÉMI ERDŐGAZDASÁGÁNAK TEVÉKENYSÉGE ÉS FEJLESZTÉSI CÉLKITŰZÉSEI

Az Erdőgazdaság jelenlegi szervezeti formájában az MT illetékes szervének határozata alapján 1967. július 1-ével alakult. Területe lényegében a volt Balatonfelvidéki Állami Erdőgazdaságéra terjed. A gazdaság a Honvédelmi Minisztérium felügyelete alá tartozik. Tevékenysége a katonai követelmények kielégítésének elsődlegessége mellett az erdő- és mezőgazdasági területek rendeltésszerű, gazdaságos és szakszerű hasznosítására, fejlesztésére irányul. Az üzemi gazdálkodási kötelezettség ellenőrzése a MÉM Veszprémi Állami Erdőrendezéséig hatáskörébe tartozik.

A gazdaság egész területe 39 600 ha. A domborzati viszonyok igen változatosak. A legmagasabb pontja a Papodtető (646 m tengerszint felett), míg a nagy kiterjedésű veszprémi fennsík átlagos magassága 246 m. A terület nagy részén mészkő és dolomit az alapkőzet, amelyen a vázталajoktól az agyagbemosódásos barna erdőtalajig minden talajtípus megtalálható. Bükk-klimába tartozik az erdőgazdaság területének 10%-a, zömmel anyagbemosódásos barna erdőtalajokkal. Gyertyános-tölgyes klímába 30%, főleg agyagbemosódásos barna erdőtalajok és rendzinák jellemzik a termőhelyet. Kocsánytalan tölgyes, illetve cseres klímába 56%, itt főleg rendzina talajokkal, vázталajokkal, esetenként barnafölddel találkozunk. A többi erdőssztyepp klímába tartozik, főleg réti erdőtalajokkal. Az évi csapadék 600—800 mm.

A fafajok megoszlása terület és élőfakészlet szerint:

Tölgy	17 ⁰ / ₀	15 ⁰ / ₀
Bükk	18 ⁰ / ₀	29 ⁰ / ₀
Cser	30 ⁰ / ₀	32 ⁰ / ₀
Gyertyán	18 ⁰ / ₀	15 ⁰ / ₀
Egyéb (kőris, juhar, hárs)	10 ⁰ / ₀	6 ⁰ / ₀
Fenyő	7 ⁰ / ₀	3 ⁰ / ₀

Erdőfelújítási kötelezettségünk évi 335 ha, melyből a természetes felújítás aránya 20—25%. Ez látszólag kevésnek tűnik, de sok területen kell fafajcserét végrehajtani, elsősorban a Gy és a Cs nem megfelelő termőhelyi térfoglalása miatt. A Cs fafajcseréje az új termőhely-tipológia alapján egy kicsit túlzott előírásokat is tartalmaz. Az erdősitések csemeteszükségletét magunk neveljük, zömben hagyományos módszerrel. Ápolásra üzemi méretben alkalmazzuk a légi vegyszeres gyomirtást. Erdőtelepítés terén az erdőgazdaság szép hagyományokkal rendelkezik, ezek közül kiemelkednek a veszprém-márkói kopárok, melynek eredményét a vándorgyűlés résztvevői látják. Hagományainkhoz híven a várpalota-veszprém-nagyvázsonyi fennsík kopár területeinek telepítésében most is részt veszünk. 1967 óta 580 ha telepítést végeztünk. Hogy nem többet, az terület és pénzügyi fedezet hiánya. Az erdőgazdaság kevés telepíthető kopár területtel rendelkezik, a környező termelőszövetkezetek ez ideig ragaszkodtak a területekhez birkalegeltetés címén. Saját kezdeményezésünkre így is kivitelezés formájában 140 ha területet telepítettünk be. Szerencsére újabban ez a ragaszkodás kezd feloldódni és ha pénzügyi fedezet lesz, komoly feladatokat kell megoldani.

A telepítési munkánknak az évek során igen jól bevált technológiája alakult ki. A könnyen málló dolomitos területek szántása megoldható. A talajelőkészítést

Sz 100-as lánctalpas traktorral vontatott, erősített PP 50 rigol ekével végezzük. A szántás ősszel történik, mélysége a lehetőségektől függően 50—70 cm. A felszántott területeket kora tavasszal simítózzuk és utána az ültetés géppel történik. Az ültetőgépek típusai a fejlődés során változtak, jelenleg saját gyártmányú függesztett ültetőgépeket használunk. A szántás és az ültetés sortávolsága lehetővé teszi az ápolás gépi úton való elvégzését. Az ápolásokat tárcsákkal végezzük. Utóbbi időben vegyszeres gyomirtást is alkalmazunk kellő sikerrel.

Környezetvédelmi igény munkánkkal és erdeinkkel szemben igen nagy. Várpalota—Pét—Balatonfűzfő, Ajka a megye legszennyezettebb ipari települései. Átérezve a párt- és kormányhatározat ez irányú társadalmi igényét, ennek a jegyében folynak erdőtelepítési munkáink. A nagyobb ipari városok lakosságának részére a kijelölt erdőterületeket parkerdővé alakítjuk ki. Ezek a munkák folyamatban vannak. Veszprémben 190 ha, Várpalotán 152 ha, Ajkán 50 ha parkerdő kiépítése már eddig is közreműködésünkkel megtörtént. Ez sokat jelent a lakosság szempontjából, de távolról sem a jogos igény. Folytatására az anyagi lehetőségek figyelembevételével feltétlenül szükség van.

Az üzemtervileg előírt mintegy 153 ezer m³-nyi fatömeget évente *rendszeresen kitermeltük*. Kisebb eltérés mutatkozik a gyéritések javára, mivel a besorolt területeken általában több fatömeg kitermelését kívánja a szakszerűség, a véghasználati termeléseket a tölgy- és bükkmakktermés hiánya hátrányosan befolyásolja. Az iparifa-kihozatal vastagfára vetítve 66—68% között ingadozik. A termelt rönknek kb. a felét és az összes fafeldolgozási fát saját üzemünkben dolgozzuk fel, a többi választékot a hosszú évek alatt kialakult vevőkörünk felé értékesítjük. A termelt választékok között nagy mennyiségben 25—28%-ban szerepel a papírfa, ami a szerfa-kihozatalt kedvezően befolyásolja, jelentős része exportra kerül. Gondot jelent a kitermelések során keletkezett vékony faanyag, vágástéri hulladék csökkentése. Munkaerő, alkalmas gép hiánya, a munka jelen körülmények közötti gazdaságtalansága miatt ennek jó része főleg tisztításokban és gyéritésekben, a vágástéren összeszedetlen marad.

A *fahasználati munkák* gépesítésében nálunk is az országos átlagszint a jellemző. Csak művelet- és nem folyamat-gépesítésről beszélhetünk. Az alkalmazott technológia egész területünkön a felsőrakodói, vagy talán helyesebben vágástérület széli feldolgozás. Ide az anyagot szálfaban vonszolva közelítjük csőrölével és rakodólappal felszerelt traktorokkal. A használt gépek MTZ—50 S, UE—50, D4K B és LKT csuklós traktorok. A vékony gyéritésekben lófogattal mozgatható hosszban közelítünk és a vágástérület szélén, utak mellett történik a felkészítés.

Egyszeri, ill. a szállítással együtt kétszeri mozgatás történik. A felkészítés helyéről gépkocsi viszi az anyagot MÁV-rakodóra, a feldolgozó üzembe, vagy a vevő telepre. A döntés helyén kézi felterhelést nem ismerünk, nem is hajlandók dolgozóink végezni. A gépi közelítés vagy kiszállítás, illetve ezek kölcsönösen összekapcsolódva 85%-ot tesznek ki. A szállításokat teljes egészében 6 tonnas hosszúplatós ZIL teherautókkal végezzük.

A rakodást felsőrakodókon, vágástérület széli készletezési helyeken Frak B₁, B₂ típusú rakodógéppel végezzük 70%-ban. A leterhelést 20—25%-ban az említett géppel, a vagonberakást 70%-ban Frak B₁, B₂ és homlokvillás rakodógéppel eszközöljük. Nagy gond a 25—28%-os arányt képviselő papírfa kérgézése.

Hosszúfában történő szállítás és alsőrakodói felkészítés munkafolyamatát ismételtünk (hisz 1969-ben 30 000 m³-t szállítottunk Csepel D 344 gépkocsival) most kezdtük Maz 509 típusú hosszúfa szállító Hiab 560-as daruval felszerelt szerelvénnyel, vele ez évben 6—7 ezer m³-t szeretnénk leszállítani. Ezen munkarendszer mellett élőmunka ráfordításunk:

MÁV rakodóig (kérgezés nélkül) — — — — —	3,6 óra/m ³
MÁV rakodón vagonba rakva (kérgezés nélkül) — — —	4,14 óra/m ³
MÁV rakodón vagonba rakva (kérgézzel) — — —	5,35 óra/m ³

Az erdőgazdaság két gravitációs pontján, Zircen és Herenden 30—40 ezer m³ átbocsátó képességű MÁV rakodót építettünk ki, ahova a gravitációs irányból az átlagszállítási távolság kb. 20 km. Ezekben a helyeken a szétszórót, korszerűtlen szalagfűrészes fagyártmányüzemek helyébe megfelelő szociális létesítményekkel, jó munkakörülményeket biztosító *feldolgozó üzemeket* hoztunk létre, gatter és rönkhasító szalagfűrészes alapgéppel. Ezzel megteremtettük az alapját az alsó-rakodói hosszúfás fakitermelésnek és feldolgozásnak. Továbbfejlesztése, kapacitásbővítése elsősorban új gépsorok beállítása, a technológiai folyamat sűrítése, mechanizációjának fejlesztése további feladatunk. Zircen az ERDŐTERV tervei alapján 3000 m³ kapacitású füstgáz generátoros kétkamrás szárítót és 2000 m³-es gőzöltőt építettünk.

A jelenben Zircen 15 000 m³, Herenden 8000 m³, Ajkán hagyományos módszerrel 3000 m³, összesen 26 000 m³ faanyagot dolgozunk fel. Fő termékeink bútortéc, bányadeszka, paletta, szerelhető állapotú szőlőprés alkatrész. Meg kívánjuk említeni bútortéc termelésünk teljes egészében a veszprémi Balaton Bútorgyár részére készül, amellyel évek óta kötött szocialista szerződésünk a kölcsönös előnyökön alapul.

Dolgozónk átlagos *szociális körülményei* úgy hisszük, nem rosszabbak az országos átlagnál. Külső, nem telepített munkahelyekre dolgozóinkat 50—60⁰/₀-ban megfelelő, kulturált körülmények között (autóbusz, mikrobusz), a többi tehergépkocsin szállítjuk. Mintegy 50—60⁰/₀-ban melegedő helyiség is rendelkezésre áll (saját magunk által készített), de őszintén meg kell mondanunk, az igény, minőség és mennyiség vonatkozásában egyaránt nagyobb dolgozóink részéről.

Az erdőgazdaság kiemelt, saját kezelésű *vadgazdálkodási területe* 15 000 ha erdő. Nagyvad-állományunk 250 db szarvas, 200 db őz, 200 db vaddisznó, 25 db muflon leölését teszi lehetővé évente.

Elmúlt évben 2 db arany, 7 db ezüst, 7 db bronz tróféájú szarvasbika, 1 db aranyérmes muflonkos került terítékre.

Fejlesztési terveinkben a szarvasállomány minőségének további javítása, 15—20 db muflon újabb telepítése, a vaddisznó állomány szinten tartása szerepel.

Gazdálkodásunk a IV. ötéves terv során egyenletes ütemű, dinamikus fejlődő volt, összesen 77,8 millió Ft nyereséget eredményezett. Erdészeteinket anyagilag erdészeti önelszámolás alapján tesszük érdekeltté.

Munkaerőhelyzetünk rosszabb az országos átlagnál. Nagyon élesen jelentkezik az ipar jobb, kulturáltabb munkakörülményeket biztosító vonzó hatása. Ebben a tekintetben a verseny egy ideig még nehéz lesz, de úgy véljük, hogy a jobb helyezés az ágazat létkérdése.

Megfontolt *műszaki fejlesztésre* van szükség, ennek egyik útja meglévő technológiák, termelési munkarendszerek megvásárlása, hazai viszonyainkra való adaptálása. Úgy hisszük, állományviszonyaink ezt kizárják. Marad a másik út: a szocialista és szükség szerint kapitalista relációból korszerű gépek, gépsorok beszerzése, ebből egységes szemlélet alapján megfelelő technológiák összeállítása. Tervgazdálkodásunk ezt lehetővé teszi és követeli tőlünk. Előfa-termesztésünk (biológiai) alapja, tudományos megalapozottsága világviszonylatban megfelelő színvonalon van. Ha e vonatkozásban ilyen színvonalat fel tudunk mutatni, úgy véljük megvannak azok az erdészeti szakmunkások, technikusok, mérnökök, tudósok, akik a műszaki fejlesztés útján képesek megvalósítani V. ötéves tervünk alapvető ágazati célkitűzéseit.

Nem könnyű közép, vagy hosszabb távú műszaki fejlesztési célkitűzést, tervet összeállítani, de vállalni kell a felelősséget a népgazdaság, dolgozóink előtt. E felelőség mellett az V. ötéves terv népgazdasági, ágazati előírásait szem előtt tartva, sajátosságainkat figyelembe véve, megfontoltan, számolva meglévő és várható anyagi lehetőségeinkkel állítottuk össze fejlesztési elképzeléseinket.

Alapvető követelménynek tekintjük az élőmunka-ráfordítás minimum 20%-os csökkentését, a nehéz fizikai munka maximális gépesítését, ahol lehet sürgős kiküszöbölését, dolgozóinkról, a munkát végző emberről a legmesszebbmenő gondoskodást.

Az élőfa-termesztés alapfeltételeinek megteremtésére a nagyvázsonyi 14 ha csemetekert korszerűsítését megfelelő öntözőberendezés, szociális ellátottság, csemetetároló, magpergető építésével megkezdjük és korszerű, magas színvonalú gépesítést kívánunk biztosítani. A Vf, Lf és az időszakosan erősen felfutó lombcsemete-termelés kivételével biztonságosan, gazdaságosan, kisebb élőmunka-ráfordítással itt kívánjuk felújításaink, telepítéseink és más szektorok igényei kielégítéséhez a csemetét megtermelni. A Vf-t, egzótákat továbbra is fóliaházban, Lf, Df, B csemetét pedig az üdebb klímájú, öntözhető szarvaskúti kertben neveljük.

Erdőfelújítási kötelezettségünk maradék nélküli teljesítése érdekében a felhasználási módok szakszerű megválasztásával a természetes felújítást maximálisan kívánjuk kihasználni, az eddigi 20—25%-ot, 30—35%-ra emelni, bízva az ágazati ötéves terv erdőművelési racionalizálási intenciói (fafajpolitika, csemeteszám stb.) térhódításában.

Talajelőkészítésnél célunk a vegyszeres gyomirtást nagyobb mértékben gépésítve alkalmazni, fenntartva a rotációs szárzúzó, kalapáncsos vágástakarító gépek, forgókapák, altalajlazítók alkalmazásának kombinációját. A mesterséges erdőfelújításban uralkodóvá kívánjuk tenni a talajlazító utáni gépi ültetést, a meredekebb oldalakban a nagy csemetés (kevesebb darabszámmal való) ültetést. Az ápolásban és vadkárelhárításban tökéletesíteni kívánjuk a vegyszerezést új eljárások, szerek alkalmazásával.

Erdőtelepítési gépsorunk adott, a jelenben is 18% munkabér-ráfordítással dolgozunk, ezt a hálózat szakszerű kialakításával, vegyszeres ápolás bevezetésével tovább kívánjuk csökkenteni.

Fahasználati ágazatunkban az üzemtervi előírás kitermelését feltétlenül biztosítani kívánjuk. Eddigi technológiánk részleges fenntartása mellett mintegy 50%-ban sürgősen át akarunk térni a hosszúfás anyagmozgatásra, alsórakodói felkészítés mellett. Mint említettük, ennek alapfeltétele Zircen és Herenden adott, így a két rakodóra mintegy 30—30 ezer m³ hosszú faanyag gravitál.

A közelitést LKT csuklós traktorral, a szállítást MAZ 509 Hiab-daruval felszerelt hosszúfa-szállító szerelvényel, ZIL tehergépkocsival oldjuk meg.

A hasítást alsórakodón hidraulikus hasítógéppel, az anyagmozgatást hidraulikus daruval felszerelt tehergépkocsival, homlokvillás targoncával végezzük. A kérgezéshez nagyobb teljesítményű, a fafajjal és a fa minőségével szemben igénytelenebb gépre van szükség.

Az alsórakodói felkészítés mellett 50%-ban továbbra is fenntartjuk a felsórakodói felkészítést, amelyhez MTZ 50 S összerékmeghajtású erőgép alkalmazunk, gyérítésekben szükség lenne kisebb csuklós traktorra, és mintegy 15%-ban erősen lejtős terepen, továbbá az első törzskiválasztó gyérítésekben lóval kívánjuk végezni.

A felterhelést, leterhelést Frak B₁, 2-vel, Hiab- és Cranab-daruval, billenőpiatós ZIL alvázra, ZIL tehergépkocsira és traktorra szerelve végezzük. A fel-, leterhelést 90%-ban géppel kívánjuk megoldani. A szállításokhoz mintegy 25 km

út rekonstrukcióját és 10 km útépitést feltétlen el kell végezni. Gazdaságunk 70 km kiépített kőpályás úttal rendelkezik.

Fafeldolgozásunk alapjai megvannak Zircen és Herenden, ezt kívánjuk továbbfejleszteni, Zircen 20 000 m³-re, Herenden 15 000 m³-re. Ezzel fűrészelhető faanyagunkat 90%-ban feldolgozzuk. Ennek érdekében új alapgépek beszerzése, cseréje válik szükségessé, a technológiát, anyagmozgatást kell korszerűsíteni, gépésíteni, a továbbfeldolgozást, nagyobb készütségi fokú termékek előállításának feltételeit tovább bővíteni.

Gondjaink a műszaki fejlesztés terén párosulnak az ágazatot átfogó nehézségekkel. Megoldásuk attól függ, mennyiben találkoznak, mennyiben lehet őket a nagy cél érdekében egy irányba állítani. Külön utakon járva az erők szétforgácsolása legyengít bennünket és nem vezet célhoz. Meggyőződésünk, hogy elképzeléseink, erőfeszítéseink egybeesnek az ágazatával, s így eredménnyel járnak.

Csepregi János

A BALATONFELVIDÉKI ERDŐ- ÉS FAFELDOLGOZÓ GAZDASÁG TERMELÉS- ÉS MŰSZAKI FEJLESZTÉSE

Vállalatunk 1970-ben alakult a Magasbakonyi ÁEG, a Keszthelyi ÁEG és a Fűrész- és Hordóipari Vállalat vinyei fűrészüzemének összevonásával. Területe 69 288 ha, amiből erdővel borított 64 724 ha. A terület 72%-a hegy- és dombvidék — a Bakony, a Balatonfelvidék hegyei és dombjai —, 28%-a síkvidék, főként a pápai és ajkai járások területe. A terület zömén az alapkőzet dolomit és mészkő, helyenként bazalt, de sok helyütt borítja ezeket vastag lösztakaró. Fenyőfő környékén ösdunai eredetű homok — rajta a „fenyőfői ősfenyves” —, Devecser környékén meszes, kavicsos homok képezi az alapkőzetet. A sziklás, köves váztaalajtól a tözezes láptalajig szinte minden talajon vannak erdeink. Az évi csapadékmennyiség 650 mm-es. balatonfelvidéki minimum és a 820 mm-es bakonyi maximum között ingadozik.

Az erdőterület korosztálymegoszlása:

1— 10 éves	14%
11— 20 éves	13%
21— 30 éves	14%
31— 40 éves	11%
41— 60 éves	24%
61— 80 éves	16%
81—100 éves	6%
101-től	2%

Az üzemtervek szerint évenként 400 000 bruttó m³ a kitermelhető fatömeg. Ezzel szemben elsősorban munkaerőhiány miatt 1975. évi kitermelésünk 350 000 bruttó m³ volt a következő fafajmegoszlásban: tölgy 13,1%, cser 29,3%, bükk 25,3%, gyertyán 10,5%, fenyő 6,5%, egyéb 15,3%. Ennek 67%-át véghasználatokból, 31%-át gyérítésekéből, 2%-át tisztításokból termeljük ki. Véghasználati erdőrészeleink hektáronkénti fatömege 100—950 m³ között változik. Vastag

fára vonatkoztatott iparifa kihozatalunk 57,9%. Kitermelésünk 58,8%-át hosszúfás módszerekkel — zömében erdei rakodói felkészítéssel és készletezéssel —, 34,5%-át tő melletti felkészítéssel erdei rakodói készletezéssel, 6,7%-át hagyományos tő melletti felkészítéssel és készletezéssel végezzük.

Közleltési munkánkban 43 db D4K B, 7 db LKT 75, és 32 pár fogat dolgozik. Az átlagos közleltési távolság 600 m. Faanyagszállításunkat teljes egészében saját eszközökkel, 56 db ZIL tgg-val és 10 db rakodógéppel végezzük 21,3 km-es átlagos szállítási távolsággal. Fahasználatunk élőmunka felhasználása 4,43 ó/m³.

A fakitermelésben munkáslétszám növekedéssel nem számolhatunk, megnövekedett feladatainkat a termelékenység növelésével tervezzük megoldani. Élőmunka-megtakarítást kívánunk elérni elsősorban a leterhelés (gépesítési fok 0,0%), kérgezés (gépesítési fok 22,2%) és a felterhelés (gépesítési fok 55,2%) gépesítésével. A rakodás gépesítésére növeljük HIAB-darus rakodógépeink számát MTZ-Cranab, valamint Warynski rakodógépeket tervezzük beállítani. A kérgezés gépesítésére Franciavágáson 40 000 m³ kapacitású dobkeréget állítunk be 1977-ben. Ez el fogja látni a jövőben ugyanott felépítendő alsórakodói felkészítő telepen keletkező kérgezendő anyag és a Franciavágás gravitációs körzetében erdei rakodókon termelődő papírfa alapanyagunk gépi kérgezését is. Ezzel a gépesítéssel, valamint a hosszúfás termelési rendszer árnyékának 70%-ra növelésével kívánjuk részben elérni megnövekedett fakitermelési feladataink végrehajtását.

Tűzifa minőségi választékaink és a megnövekedett felhasználatlan vékony tűzifa és fűrészipari hulladék hasznosítását fogja szolgálni a Péti Nitrogénművek furfurologyárhoz kapcsolódó alapanyagellátó telepünk. Ennek építése 1976 júniusában kezdődik és 1978 nyarán fejeződik be. Elkészülte után 70 000 t vastag tűzifát, 20 000 t vékony fahulladékot és 12 000 t fűrészipari hulladékot adunk át hulladék formájában a furfurologyárnak. Ez a kooperáció kihatással lesz fakitermelési technológiánkra is. Azoknak az állományoknak a kitermelésére, amelyekből zömmel csak furfurologyát kapunk (rossz cseresek, törzskiválasztó gyérítések) nagy termelékenységű, furfurology aprítékot produkáló egyszerű termelési rendszereket vezethetünk be. Ez várhatóan elő fogja segíteni egyéb állományaink kitermelési technológiáinak fejlesztését is.

A fakitermelésből adódó fűrészeltető alapanyag 94 000 m³. Ennek 80,8%-át, 76 000 m³-t saját üzemünkben dolgozzuk fel. A feldolgozáshoz rendelkezésünkre áll 4 db GRA típusú lengyel és 2 db RK típusú szovjet keretfűrész. Fafeldolgozási termékeink 67%-a fűrészáru, 15%-a bányadeszka, 9%-a parkettafríz, 9%-a bútortélc, donga, paletta és egyéb termék. Évente 6000 m³ félkész áru gőzölését végezzük. Zalahalápi üzemünkben a hagyományos fűrészüzemi gépek mellett egy 100 000 m² kapacitású csaphornyos parkettagyártó gépsor és egy 540 000 m² kapacitású panelparkettagyártó üzem dolgozik. Ezek kiszolgálására szolgál a 16 000 m³ kapacitású, teljesen automatizált négykamrás Hildebrand-rendszerű szárító. Fafeldolgozásunk korszerűsítésének következő állomása a Bakony térségében levő jó minőségű fűrészeltető alapanyag értékes választékkokká való feldolgozása. Ehhez Franciavágáson tervezzük építeni egy 80 000 m³ feldolgozására képes fafeldolgozó üzemet, amelynek építése 1977—78-ban történik meg.

Erdeink átlagos feltártsága 3,8 fm/ha. Ebből saját útépitésünkből 3,0 fm/ha, a többi az erdeinket átszelő közutakból adódik. Évente átlagosan 3 km fekete burkolatú, 7 km makadám utat építünk és 30 km útkarbantartást végzünk. Mélyépítési tevékenységünk 5%-át fordítjuk évenként vágásterületi feltárára, főként erdei rakodóink megközelítő útjainak kövezésére. Útépitésainkhez 27 000 m³ követ és murvát produkáló bányászatot tartunk fenn.

Egy RAB 24 típusú lengyel finischer beállításával tervezzük mélyépítési mun-

kéink termelékenységének emelését, minőségének javítását. Magasépítési tevékenységünk a jelentős beruházási munkák kapcsán évi 10 millió Ft-ra emelkedett.

Nagy volumenű fakitermelésünk természetesen jelentős erdőművelési feladatot von maga után. Évenkénti első kivitelű erdősítésünk 300 ha, természetes felújításunk 50 ha, erdőtelepítésünk 25 ha, erdőn kívüli megbízások fásítási tevékenységünk 45 ha. Erdősítési feladatunkat hagyományos módon szántás nélkül, gödrös és ékásos ültetéssel végezzük, 5⁰/₀ mélyforgatás utáni gépi ültetés kivételével. Fejlesztési elképzeléseinkben az ERTI-ben kifejlesztett talajelőkészítő erdősítő gépsor alkalmazása, burkolt gyökérzetű csemetével, alacsony csemeteszámmal való erdősítés, a gépi pásztázások növelése szerepel. (Jelenleg az összes pásztázás 25⁰/₀-át végezzük géppel.)

A felhasznált ültetési anyag 95⁰/₀-át saját kertjeinkben neveljük meg. 23 kertünk van, amelyekből hat helyen 7900 m² felületű ágyásrendszerű kertben állítjuk elő csemetetermelésünk 30⁰/₀-át. A Dobos-féle szabadsalom felhasználásával perlitlen, túalom perlit, tőzeg perlit keverékeken 70⁰/₀-ban fenyő, 30⁰/₀-ban lombcsemetét nevelünk. Az ágyásokban nevelt lombcsemete egyéves korban kiültethető, a fenyőt 2 évre bent hagyjuk és így nyerünk kiültethető anyagot iskolázás nélkül. Lombcsemetéből 500 db, fenyőből 1000 db kiültethető csemetét tudunk 1 m² ágyásfelületen megnevelni. Fejlesztési elképzeléseinkben az ágyások 10 000 m²-re bővítése és a burkolt gyökérzetű csemete előállítására szerepel. Ezen utóbbi üzemi szintű kísérleti előállítását folyó évben kezdtük meg kézi módszerekkel és folyamatban van egy, a Zalai EFAG-nál konstruált gépi eszköz beállítása.

Befejezett és befejezetlen erdősítéseinkben 5000 ha ápolási munkát kell elvégezni. Ebből 2100 ha-t helikopteres permetezéssel, Aktigonnal gyomirtóznak. Amellett, hogy a helikopteres permetezéssel a költségeket 30⁰/₀-kal csökkenteni tudtuk a hagyományos ápolással szemben, az az előny is jelentkezik, hogy az ápolási munkákat ott is el tudjuk végezni, ahol ez munkaerőhiány miatt egyébként nem lehetséges. Így tudunk munkaerőt biztosítani azokra a területekre, amelyeket helikopterrel nem gazdaságos megszerezni. Évi tisztítási feladatunk 1300 ha, amit hagyományos módszerekkel végzünk, erősebb állományokban AV 031-es motorfűrészek segítségével.

33 000 ha saját kezelésű vadászterületünk van. Fácántelepünk 400 db-os törzsállománya évenként 5000 db fácáncsibe kiengedését biztosítja. Nagyvadállományunk évenként 500 szarvas, 250 őz, 250 vaddisznó, 20 dámvad kilövését teszi lehetővé. Az elmúlt évben 2 arany-, 17 ezüst- és 27 bronzérmes nagyvad került terítékre. Terveinkben a fácántenyésztés növelése (törzsalomány bővítése, keltetőgép beállítása) és a nagyvadállomány csökkentése szerepel.

Veszprém megye fejlett ipara, a Balaton-part és a Bakony nagyfokú látogatottsága szükségessé tette környezetvédelmi tevékenységünk nagyfokú fejlesztését. 1971-től 3,5 millió Ft értékben végeztünk közjóléti beruházásokat. Ennek kapcsán séta-erdei berendezéseket hoztunk létre a Tihanyi-félszigeten és a Keszthelyi-hegységben. Kiránduló-erdei berendezéseket létesítettünk a Badacsony-tetőn, Szigligeten, Somlón, a Koloska és Cuha völgyében, Ugod és Káptalanfa környékén. Esőbeállókat, erdei garnitúrákat, kilátókat, erdei tornapályákat állítottunk fel, sétatutakat képeztünk ki ezekben az erdőkben. Autóspihenőt rendeztünk be Farkasgyepű és Csupok közelében. Távlabbi terveinkben első sorban a Cuha völgye közjóléti berendezéseinek bővítése szerepel. Ez a Bakony leglátogatottabb része, főként Győr közelsége miatt. Parképitési tevékenységünk is jelentős. Főként a Balaton-parti igények kielégítésére évenként 3 millió Ft értékű parkosítási munkát végzünk.

Teljes termelési értékünk a IV. ötéves tervidőszak eleji 244,4 millió Ft-ról 288,9 millió Ft-ra, bérszínvonalunk 25 500 Ft/fő-ről 32 573 Ft-ra emelkedett. Évenkénti átlagos nyereségünk 33,6 millió Ft volt. Eszközértékünk 260 millió Ft-ról 412 millió Ft-ra emelkedett, de ma már a zalahalápi panelparketta-üzem aktiválásával 580 millió Ft. Eredményeink alapján az elmúlt öt évben négyszer értük el a Kiváló Vállalat címet.

Bízunk abban, hogy a már megvalósított és tervbe vett fejlesztés a IV. ötéves terv alattiakat meghaladó eredmények elérését fogja eredményezni a most megkezdett tervidőszakban.

A KÖZGYŰLÉS RÉSZTVEVŐI

(a bejelentkezés alapján)

Abonyi István; Anda István; Andor József és neje; András József; Almási Gábor; Adám Ferenc; Ágoston Dénes; Árva Józsefné; Arvai István; Arvai Julianna; Barányi László; Bagi János; Balázs István és neje; Balla László; Bacsó Imre; Balogh Béla; Baranyi Katalin; Badacsonyi Ferenc; Babos Rezső; Bartucz Ferenc; Bartucz Emil; Balla István; Balla Sándor; Bánó István; Bálint Béla; Bátkay Sándor; Bátor Albert és neje; Bálint Dávid; Balázs Antal; Begya Lajos; Bedő Tibor; Benyó Pál és neje; Bencsik Imréné; Belányi László és neje; Beregi István; Bem János; Bessenyei János; Béres Sándor; Béres Ferencné; Birgés Árpád; Birck Oszkár és neje; Bihari László; Borhy Dénes; Botos Géza; Borsi Sándor; Borbényi László és neje; Bondor Antal; Bogdán László; Bozsó István; Bodnár Tivadar; Bodnár Attila; Bozzay Béla; Bogdán József; Boros László; Bognár György; Bobánovics László; Bordács János; Bódi József; Bógér András; Buzás Imre; Buti János és neje; Budaházi Zoltán; Bulin István; Brandisz Márton; Brugger Frigyes; Brücher József; Cornides György; Csajkovich Károly; Csávás Sándor; Csávics János; Czene Barnabás; Czerny Zápoly és neje; Czebe István; Csermely László; Csillag Jenő; Csillag Vince; Csikós László; Cszimadia Gyula; Csitári Gábor; Cziráki József; Csordás László; Csomós László és neje; Czuppon Károly; Csontos Gyula; Csanádi Béla; Csordás Nándor; Csóka Imre; Csutkai Jenő; Csuta Tibor; Csukássy Lórántné; Deierl Józsefné; Deák István; Demeter Ferenc; Dereskei Gábor; Dévényi Antal; Divéky Menyhért; Doklea István; Dobos Zsolt; Dombai István; Dolgos József; Dóró Sándor; Dózsa József; Dudás László Péter; Egyed Zsigmond; Endresz László; Enyedi Ervin; Esik L.; Ébli György; Erdős János; Erdős László; Erdős Lajos; Erdősi Dezső; Ernyei László; Erdős Sándor és neje; Exner László; Erdei Károly és neje; Fazekas Ferenc; Farkas Julianna; Farkas Jenő és neje; Farkas Sándor; Farkas László és neje; Farkas István (Gemenc—Kalocsa); Farkas István (Gemenc—Szálka); Farkas Pál; Fatalin Gyula; Fábián István; Fehér Béla; Fedor László; Fedor Lászlóné; Feiszt Ottó és neje; Fesztori Tamás; Fekete Sándor; Fekete Gyula; Forró Péter; Frankó János; Fróna Antal; Frank István; Frey Antal; Fuisz József; Garai Lajos; Gál János; Gáll László és neje; Gál József; Gábor Antal; Gárdonyi Gábor; Gereben János és neje; Gembiczki Ferenc; Gerencsér Rezső; Gerdei József; Gál István; Gémesi József; Géryi László; Géci Béla; Gáspár-Hantos Géza; Gyenizse Antal; Gyenizse Lajos; Gígler Ferenc; Gergács Mihály; Goldperger András; Goór József és neje; Gömöri Sándor; Göttiné Orbán R.; Göbölös Antal; Gulyás Pál és neje; Görömbei István; Gunda Mihály; Guricza József; Guba József; Haraszti Arnold és neje; Halász László; Haják Gyula; Hágen Ferenc; Hauer Lajos és neje; Hajdu Gábor; Hangyál Tibor; Hencs Imréné; Hegedűs Pál; Herpay Imre; Hibbey Albert; Herczeg Miklós; Horváth Elemér és neje; Horváth Ferenc; Horváth Károly; Horváth Miklós; Horváth Tibor; Horváth Lajos; Heicz János; Horváth Zoltán; Hutter István; Horgos Gyula; Holló Vilmos; Hóbor Ferenc; Hornik Béla; Hallósy Miklós; Hopp Tamás; Hodai Pál; Horváth György; Hubai Miklós; Hastváni J.; Jancsó György; Jancsek Rezső; Jancsi Zoltán és neje; Jancsek Jánosné; Jánosi István; Jánosik József; Jákics Kornél; Jäger János; Jereb Ottó; Jerome René; Jeszenszky András és neje; Juhász Pongrácz; Illés László; Illyés József; Ivanovics Imre; Kajtor István; Karakai Imre és neje; Kaltenbach Ferenc; Kaló Béni; Kathy Sándor; Kalmár Lajos; Kapronczay József; Kármán Sándor; Kenyeres János; Káldi György; Kertai László;

Kertész József; Kerekes Géza; Keller Pál; Király László; Király Gáspár; Király Imre; Király Pál; Kis János; Kiss József; Kiss Ernő; Kiss Jónás és neje; Kiss András és neje; Kiss Antal; Kiss Ipoly; Kiss Lajos és neje; Klein István; Kleiber Sándor és neje; Kertész István; Kocziha Jenő; Kocsmár Ferenc; Karmazsin József; Kovács Imre; Kovács József; Kovács Ferenc; Kovács Béla; Kovács Mátvás; Kovács Péter és neje; Kovács Gergely; Kovács János és neje; Kovács D. Lajos és neje; Kolos Oszkárné; Kocsis Ferenc; Kotány György; Koksza József; Kontra László; Kollányi Antal; Kondor Antal; Könyves Kálmán; Kökény István; Köllő Ferenc; Kövendy Lajos; Kresz Béláné és férje; Krämer Antal; Kutti Szabolcs; Kulcsár Antal; Lakatos István; Lakatos József; Láng Elemérné; Lenchés Imre; Lengyel Imre és neje; Lett Béla; Lengyel Zoltánné és férje; Leveleki István és neje; Lestyák Mihály; Lontai Endréné és férje; Lovász László; Lőrinc Ernő; Lukács István; Lukács Béláné; Lutonszky Zoltán; Madas András és neje; Madas László és neje; Majer Antal; Makóy Oszkár; Mayer György; Major Ákosné; Mándi Lajos; Matiny Miklós; Mazányi Károly és neje; Malekovic János; Marschall Tamás; Matuszka István; Mészáros István és neje; Mészáros József; Mészöly Győző; Mészáros Gyula; Molnár László (Debrecen); Molnár László (Mátrai EFAG); Mocskónyi Zsigmond; Molnár István; Moor Gyula; Molnár Ádám; Márton Sándor; Molnár József (Zalaegerszeg); Molnár Gyula; Móró Ferenc; Molnár József (Ipolyvidék); Mohácsi Dániel; Murai György; Mihály Józsefné; Murányi Róbert; Mohai Elek; Nagy Mihály; Nagy Sándor és neje (DEFAG); Nagy Sándor (MN Erdő- Vadgazd.); Nagy Péter és neje; Nagy László; Nagy Miklós; Nagy Zoltán; Nagy Sándor (Vértesi EFAG); Nagy Béláné; Nagy Sándor (Győr); Nádor Ferenc; Németh András és neje; Németh Gábor; Németh Éva; Németh László és neje (Gyula); Németh István és neje; Németh László (Tiszántúli Vízü.); Németh Lajosné; Németh János (Keszthely); Németh János (Zalabaksa); Nagy István; Németh János (Vértesi EFAG); Németh József; Niszler Róbert; Oláh Sándor; Oláh Tibor; Ott György; Ósz Gusztáv; Papp László; Papp Mihály; Palkó Jenőné; Palotás Ferenc; Pakó András; Pankotai Gábor és neje; Patkó József; Paulik Géza; Paulik István; Pacolay László és neje; Palicza József; Papp Gábor; Pausch Ferenc; Papp István; Papp Tivadar; Pálóczi Bertalan; Pálhalmi János; Pálfi Pál; Pápai Gábor; Párizs Mihály; Páldy Géza; Petz Lajos; Pettkó Sz. Aladár; Pásztor József; Petri Attila; Petrakovic Károly és neje; Pencs József; Péti Miklós; Pintér István és neje; Piritý Csaba; Pipás Gyula; Pott Imre; Plestyák Károly; Pölcz Kálmán; Pósa György; Pritz András; Proksza Gyöngyi; Putnoki Bálint; Puskás Pál; Praszna Imre; Radó Gábor; Rába János; Rencz János és neje; Regős Béla; Recht János; Répás István; Riedl Gyula; Rónai Ferenc; Rónai Zoltánné; Rózsa Károly; Rubics Dezső; Sali Emil; Sebestyén László; Selmeczi László; Serleg József; Sári Elek; Sági István; Sárközi György; Sárdi Ferenc; Sági Ferenc; Sárík Mihályné; Sipos Ferenc; Sipos Árpád; Sipos Sándor; Simon József; Simkó Józsefné; Simsay István; Sir József; Solymos Rezső; Solymosi József; Somogyi László és neje; Somogyvári Vilmos; Sipos Ferdinánd; Soóky Miklós; Speer Norbert és neje; Stanka Sándor; Surán János; Sörös Antal; Spissich László; Seemann Ilona; Slezák Ottó; Szabó Károly; Szabó Róbert; Szabó Endre; Szabó Ferenc; Szabó Antal; Szabó Győző; Szabó László; Szabó Aladár; Szabó Sándor; Szabó József; Szaka Gyula; Szamosi Ferenc; Szabados József és neje; Szekeres Péter; Szekeres János; Szakos György; Szarvas Tiborné; Szathmáry László; Szappanos István; Szaszik Mária; Szántó János; Szenthe Ádám; Szeles Sándor; Szendrődi János; Szélesi György; Szilágyi Lajos és neje; Szikra Dezső; Szircsák Ferenc; Szél Ede és neje; Szil György és neje; Sziájtó Ferenc; Szilágyi László; Szommer József; Szörényi Miklós; Szilávik Lászlóné; Schmuck Márton; Schmuck Mihály és neje; Schneider Ede Géza és neje; Schneider Jenő; Schnellbach István; Schultheisz József; Takács Ferenc; Tanczer Ferenc; Tácsik Mihály; Takács Béla; Takáts Imre; Tavas Gyula; Telegdy Pál; Termann István; Teich Ede; Tóth Ágoston; Tóth Sándor (Prekupa); Tóth Sándor (Valkó); Tóth Ferenc; Tóth Miklós; Tóth István (Budapest); Tóth Péter; Tóth István (Miskolc); Tollner György; Tokaji Gábor; Tobak Ferenc; Tózsér Gyula; Török Gábor; Turboly Istvánné; Törös László; Tuskó László; Tutunzisz Tomász; Türi László; Utassy Béla és neje; Vajda Judit; Varga Béla (Mátrai EFAG); Varga Béla és neje (Egri Erdőrendezés); Varga Tibor (Sárospatak); Varga Tibor; Varga Imre; Varga János; Varga György; Varga László; Varga András; Varga László (Somogyi EFAG); Varga Gábor; Varga Ferenc; Vajtai Ferenc; Varsányi Péter; Vadas Ferenc; Várhalmi László; Várfalvi József; Vári József; Vaspöri Lajos; Várhelyi József; Várkonyi Vilmos; Ványai Sándor; Váradi Géza; Vándor Gábor; Végh Károly; Végh János; Vértes András; Vető Endre; Vezér György; Véssey Tibor; Vida László; Viasz Kádi Sándor; Visy Géza; Volontár Imre; Vojtikovszky József; Vörösmarty Zoltán; Waliczky Lászlóné; Zádor Oszkár; Zágony István; Zékány Tibor; Zilahy Aladár; Zorván Györgyné; Zsirai Pál; Zslebits Gyuláné.

HOSSZÚLEJÁRATÚ ERDŐNEVELÉSI KÍSÉRLETEK A VESZPRÉMKÖRNYÉKI FENYVESEK BEN

Dr. Solymos Rezső

Az elmúlt évek során a mezőgazdasági művelésre alkalmatlan területek hasznosítására több intézkedés született. Nagy részüket erdőtelepítésre ajánlották fel. Az V. ötéves terv 45 ezer ha erdőtelepítést irányoz elő a legnagyobb fahozamot ígérő ilyen területeken.

A Veszprémkörnyéki dolomit kopárokon végzett erdőtelepítések az elmúlt negyedszázad folyamán a kopárfásítás iskolapéldáivá fejlődtek. Az Országos Erdészeti Egyesület ez évi vándorgyűlése az V. ötéves terv szakmai egységben való megvalósítását kívánta szolgálni. Ennek keretében jól beilleszkedett a veszprém-márkói fenyőtelepítések 600 ha-os tömbjének bemutatása. Az itt elért eredmények, alkalmazott termelési technológiák a jövő hasonló feladatainak megoldásához modellként szolgálhatnak.

Veszprém környékén az egykori cseresek, molyhos tölgyesek és kocsánytalan tölgyesek XVI—XVIII. században történt kitermelése után a vékony termőréteg erodálódott. Kialakultak a több ezer ha-os dolomit kopárok, amelyek erdősítését már az első világháború után megkísérelték. Nagyobb arányú munka azonban csak a felszabadulást követően kezdődött el. A feladat itt elsődlegesen környezetvédelmi rendeltetésű erdők létrehozása, jelentős fatermési eredményeket senki sem várt. A szélsőségesen száraz, sekély termőrétegű termőhelyekre a fafajmegválasztás során a feketefenyőn kívül más fafajra csak szerény mértékben gondolhattak. A feketefenyő csemetetermelést a helyi „ökotípus” magjának felhasználásával sikerrel megoldották. A kezdeti, kézi erőre alapozott, talaj-előkészítési, ültetési és ápolási technológiát az 1960-as években korszerű, gépe-

A feketefenyő tisztítási kísérlet

Községhatár, tag, erdőr.: Márkó 44b, Fto: VI.

Parcella száma	Tisztítás előtt				Kitermelve			
	Dm cm	Hm m	N db	Vb m ³	Dm cm	Hm m	N db	Vb m ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	6,1	4,6	8 880	153,0	5,4	4,3	4440	61,0
II.	6,2	4,7	8 560	148,5	3,9	3,7	3360	27,7
III.	5,8	4,5	10 780	164,5	5,0	4,2	6160	73,2
IV.	5,7	4,5	9 510	142,5	6,1	4,6	5160	86,3
V.	5,9	4,5	10 160	163,1	5,2	4,3	6710	87,2
VI.	5,9	4,5	11 250	179,6	5,9	4,5	5440	85,9
VII.	6,1	4,6	9 690	163,0	5,1	4,2	6050	74,6
VIII.	6,5	4,7	8 040	156,1	5,5	4,4	3740	54,2
IX.	6,0	4,5	10 300	167,7	5,7	4,5	5400	81,2
X.	6,3	4,6	8 980	159,6	5,3	4,3	5170	68,9

sített technológiával váltották fel. A munka eredménye várakozáson felüli. Az elsődleges rendeltetés teljesítése mellett ma viszonylag nagy előfakészletű és főleg törzsszáma 1—20 éves korú, egészséges fenyő fiatalosok borítják az egykor sivár dolomit kopárok száz hektárait.

Az erdőtelepítés korszerű megoldása után jelenleg a tisztítás gondjai igényelnek újabb erőfeszítést. E feladat megoldását szolgálják azok a hosszúléjárataú erdőnevelési és fatermési kísérletsorozatok, melyeket Veszprém közelében, Márkó község határában létesítettünk. Az MN Veszprémi Erdőgazdaságának hatékony támogatásával feketefenyő és erdefenyő fiatalosokban 10—10 kísérleti parcellát tűztünk ki. A kísérleteket a vándorgyűlés délutánján mutattuk be először. A faállományszerkezeti és fatermési adatok meglepő eredményt hoztak. Ezeket szeretném ismertetni és javaslatot tenni a további kezelésre vonatkozóan.

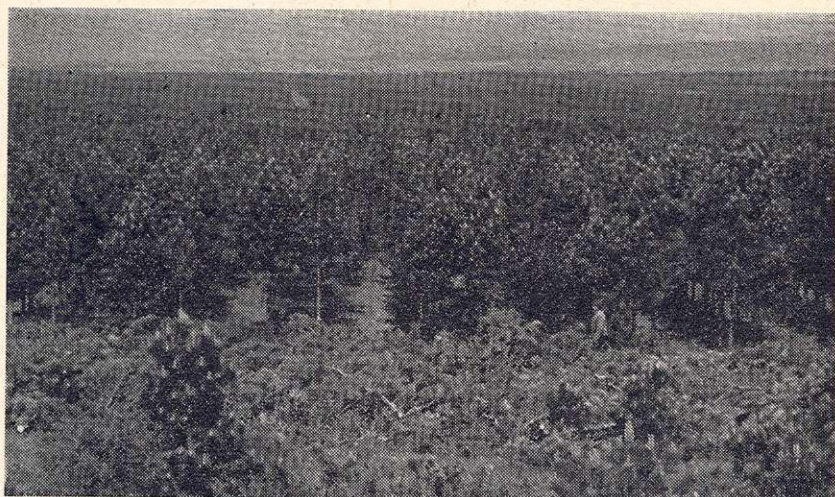
A feketefenyő fiatalosban létesített kísérleti sor fontosabb fatermési és faállományszerkezeti adatairól az 1. táblázat tájékoztat. Ezekből kitűnik, hogy a 19 éves feketefenyő fiatalos, a felsőmagasság szerint a VI. fatermési osztályba tartozik, fakészlete és törzsszáma az országos átlagot meghaladja. 19 éves korban 8—11 ezer élő fa áll a területen 142—167 m³/ha fakészlettel. A teljes záródású és természetes sűrűségű fiatalosban a tisztítások alkalmával a különböző parcellákon háromszoros ismétlésben kitermeltük az első variáció szerint minden 2. sort, a fennmaradót válogatás nélkül hagytuk, a második variáció szerint minden 3. sort, a fennmaradót két sorban válogatott tisztítást végeztünk, a harmadik variáció szerint minden 4. sort, a fennmaradó három sor két szélső sorában válogattunk, a középsőt érintetlenül hagytuk, mert a következő nevelővágáskor ezt is kitermeljük. A II. parcellát kontrollként hagytuk vissza és meghatároztuk a hagyományos tisztítással kitermelhető fatömeget, ami 27,7 m³/ha lehetne. Ezzel szemben a különböző variációk 54,2—87,2 m³/ha tisztítási fatömeg kitermelését eredményezték, ami esetenként 75⁰/₀-os törzsszámcsökkenést jelentett. Az 1. ábrán a kísérleti terület távlati képe látható előtérben „a minden 2. sor kitermelve” tisztítási variáció szerint kezelt parcella. A kitermelt fák átlagos magassága nem érte el az 5 m-t és az átlagos átmérő is csak egy esetben haladta meg a 6 cm-t. Az egyes fák súlya átlagosan 12 kg volt, amelyből az Erdőkémianak szállítható nyesedék súlya 4 kg. A kitermelt fa teljes kihordásakor a megmozgatásra kerülő súly egyes kezeléseknél 1 ha-ra vonatkoztatva megköze-

I. táblázat

Fontosabb adatai (1 ha-on)

Kor: 19 év (1976)

Tisztítás után				Tisztítási technológia
Dm cm	Hm m	N db	Vb m ³	
10	11	12	13	14
6,8	4,8	4440	92,0	Minden 4. sor kiterm. + válogatás
7,3	4,9	5200	120,8	Kontroll
6,7	4,8	4620	91,3	Minden 4. sor kiterm. + válogatás
5,2	4,3	4350	56,2	Minden 2. sor kiterm.
7,1	4,9	3450	75,9	Minden 3. sor kiterm. + válogatás
6,0	4,5	5810	93,7	Minden 2. sor kiterm.
7,4	4,9	3640	88,4	Minden 3. sor kiterm. + válogatás
7,3	4,9	4300	101,9	Minden 4. sor kiterm. + válogatás
6,2	4,6	4900	86,5	Minden 2. sor kiterm.
7,4	4,9	3810	90,7	Minden 3. sor kiterm. + válogatás

1. ábra: A fekete fenyő tisztítási kísérleti terület

litette az 500 q-t, amelyből teljes begyűjtés esetén mintegy 165 q nyesedék termelhető. A 2. ábra a teljes sor kitermelése után a „lefektetett” hatalmas „zöld tömeget” mutatja. Erdővédelmi, tűzvédelmi feladatokat is kell itt megoldani, amelyben kedvező a teljes sorok kitermelése.

Az *erdeifenyő* fiatalosban létesített kísérleti sor adatait a 2. táblázat tartalmazza. A dolomit kopárokon az *erdeifenyő*nek csak a mélyebben fekvő kisebb területeken van jelentősége. Ez kitűnik abból, hogy a 15 éves fiatalos hektáronként 84—154 m³-es fakészletet ér el, amelyből a fekete fenyőnél ismertetett variációk szerinti tisztításokkal 33—59 m³/ha fát termeltünk ki. A hagyományos módszerekkel 17 m³ volna kitermelhető (kontroll). A kitermelt fák átlagos magassága 5 m, átlagos átmérője 6 cm körül mozgott. Ennek megfelelően 1 fa súlya

Az *erdeifenyő* tisztítási kísérlet

Községhatár, tag, erdőr.: Márkó 47b.
Erdeifenyő Fto: IV.

Parcella száma	Tisztítás előtt				Kitermelve			
	Dm cm	Hm m	N db	Vb m ³	Dm cm	Hm m	N db	Vb m ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	7,2	5,4	5650	134,3	4,9	4,5	1520	17,2
II.	7,2	5,4	5520	131,7	7,0	5,3	2660	59,8
III.	7,3	5,4	5500	134,8	6,2	5,0	2930	51,9
IV.	7,0	5,3	5670	125,0	6,7	5,2	2830	57,5
V.	6,2	4,8	6210	107,5	5,5	4,5	2900	40,4
VI.	6,1	4,7	5120	84,7	5,9	4,6	2600	41,3
VII.	6,3	4,8	5180	91,8	5,4	4,4	2460	33,3
VIII.	6,4	4,8	5390	100,3	6,1	4,7	2510	41,4
IX.	6,9	4,9	5450	118,9	6,0	4,6	2810	46,6
X.	6,9	4,9	5680	120,1	6,4	4,8	2560	47,0

2. ábra: A teljes sorok kitermelése után jelentkező „zöld tömeg”

átlagosan 16 kg volt, amelyből mintegy 3,5 kg nyesedéket lehet termelni. A kitermelt fatömeg teljes kihordása megközelítően hektáronként 400 q súly megmozgatásával járt, melyből teljes begyűjtés esetén 90 q nyesedék termelhető.

2. táblázat

fontosabb adatai (1 ha-on)

Kor: 15 év (1976)

Tisztítás után				Tisztítási technológia
Dm cm	Hm m	N db	Vb m ³	
10	11	12	13	41
7,9	5,6	4130	117,1	Kontroll
7,4	5,4	2860	71,9	Minden 2. sor kiterm.
8,4	5,5	2570	82,9	Minden 3. sor kiterm. + válogatás
7,2	5,4	2840	67,5	Minden 2. sor kiterm.
6,8	4,9	3310	67,1	Minden 4. sor kiterm. + válogatás
6,2	4,7	2520	43,4	Minden 2. sor kiterm.
7,0	5,0	2720	58,5	Minden 3. sor kiterm. + válogatás
6,8	4,9	2880	58,9	Minden 4. sor kiterm. + válogatás
7,9	5,1	2640	72,3	Minden 3. sor kiterm. + válogatás
7,2	5,0	3120	73,1	Minden 4. sor kiterm. + válogatás

Mind az erdeifenyő, mind a feketefenyő-termesztésben jelentős változást eredményez majd ezen a téren is a termelési cél konkretizálása. Erre vonatkozóan a 3. táblázat ad tájékoztatást, amely szerint 50 éves vágásforduló esetén tág ültetési hálózat alkalmazásával három nevelővágás elégségesnek mutatkozik. Az egyes fák vitalitása az erdeifenyő fiatalosban kedvezőtlenebbnek tűnt, a koronák ritkulóban vannak. A kisebb törzsszám mellett a tisztítás itt sürgetőbbnek mutatkozott, mint a 19 éves feketefenyő fiatalosban. A két fafaj termőhelyigény és kezelésmódi különbsége ebben is jelentkezett. Mindkét fenyő tisztítására a kombinált (sematikus + válogató) ikersoros, gépesített technológiát célszerű választani, bár teljesen záródott, egyenletes fiatalosban, hagyományos hálózat esetén, ha rostfa a termelési cél, minden 2. sor kitermelése is indokolt lehet.

IV—VI. fto.

3. táblázat

Rost-fát termő erdeifenyvesek nevelővágásai

Ültetési csemeteszám:	Ültetési hálózat: 2,8 × 1,0 m		Lábon maradó törzsszám	Előhasználat	
	kor	Hm		m ³ /ha	Dá
Nevelővágás:	20	8	2000 db/ha	40	12
Nevelővágás:	30	12	1400 db/ha	50	14
Nevelővágás:	40	15	800 db/ha	60	
Véghasználat:	50	18	700 db/ha		
Összes fatermés:	400 m ³ /ha		előhasználat:	150 m ³ /ha	
			véghasználat:	250 m ³ /ha	
			véghasználati Dá:	20 cm	
Összes fatermés véghasználati átlagnövedéke:				7—8 m ³ /ha	
Véghasználati fakészlet átlagnövedéke:				5 m ³ /ha	

Összehasonlítottuk a két kísérletsor adatait figyelembe véve, hogy az erdeifenyő 4 évvel fiatalabb a feketefenyőnél és az erdeifenyő területen a termőréteg megközelítően 10 cm-rel vastagabb, mint a feketefenyő területen. A 4. táblázaton a különböző kezelésmódú parcellák háromszori ismétlésének átlagadatai szerepelnek az átlagnövedék adatokkal. A tisztítás előtti állapot átlagnövedéke az összes fatermés átlagnövedékével azonos, a feketefenyő itt 1 m³/ha-ral nagyobb növedéket ér el. Jellemző, hogy a tisztítás előtt az erdeifenyő fiatalosban 5524 db, a feketefenyőben 9732 db törzs állt ha-onként. Az erdeifenyőből átlagosan 46 m³-t, a feketefenyőből 74 m³-t termeltünk ki. A tisztítási összes fatömeg meghatározásakor helyes a közölt adatokat mérlegelni a gyakori viták eldöntése érdekében.

Javaslatokat és megállapításokat igyekeztünk kialakítani a kísérleti adatok, a tisztítások végrehajtása, valamint egyéb területeken végzett hasonló kísérletek alapján. Ezek alapján megállapítható, hogy:

- a szélsőségesen száraz és igen száraz termőhelyen, a dolomit és mészkő kopárokban a feketefenyő környezetvédelmi rendeltetésén túlmenően számottevő fatömeg termésre képes, amelynek feldolgozására és hasznosítására a várható nyersanyagbázis alapján kémikusok bevonásával célszerű vizsgálatokat folytatni,
- a sűrű hálózatban végzett, gépesített feketefenyő telepítések jó eredménnyel jártak, a tisztítási korban azonban a jelenlegi munkaerő és gépi előfeltételeket figyelembe véve nagy feladatok megoldását igénylik,
- az előhasználati fatömeg mozgatása az új tisztítási technológiákra való átterés első szakaszában a sűrű fiatalosokban 4—500 q súly mozgatását igényli.

**Az erdei- és a feketefenyő tisztítási kísérletek fontosabb faállományserkezeti
átlagadatai (1 ha-ra vonatkoztatva)**

Márkó 47b, 44b

4. táblázat
1976. március

Parcella szám	Tisztítás	Fafaj	Kor, év	Tisztítás előtt				Kitermelve m ³	Tisztítás után			
				N	Hm	Dm	átlag növ. n ³		N	Hm	Dm	átlag n ³ vedék,
				db	m	cm			db	m	cm	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I., IV., VI.	Minden 2. sor kitermelve	Ef	15	5 436	5,1	6,8	7,6	52,9	2740	5,2	6,9	4,1
IV., VI., IX.		Ff	19	10 363	4,5	5,9	8,6	84,5	5020	4,5	5,8	4,1
III, VII., IX.	Minden 3. sor kitermelve + válogatás	Ef	15	5 377	5,0	6,8	7,7	43,9	2643	5,2	7,8	4,7
V., VII., X.		Ff	19	9 610	4,6	6,1	8,5	76,9	2633	4,9	7,3	4,5
V., VIII., X.	Minden 4. sor kitermelve + válogatás	Ef	15	5 760	4,8	6,5	7,3	42,9	3103	4,9	6,9	4,4
III., VIII., I.		Ff	19	9 233	4,6	6,1	8,3	62,8	4453	4,8	6,8	5,0
Összes átlag:		Ef	15	5 524	5,0	6,7	7,5	46,6	2829	5,1	7,2	4,4
		Ff	19	9 732	4,6	6,0	8,5	74,7	4369	4,7	6,7	4,5

A kikerülő fa közel egyharmada nyesedék (tü + 1 éves hajtás) termelésére alkalmas.

A fontosabb megállapítások alapján *javasolni* lehet, hogy:

- a feketefenyő jelenlegi és várható területnövekedése miatt az egyre nagyobb mértékben jelentkező, hasznosítható *biomassza* felmérése és gazdasági elemzése után célszerű előkészíteni a megfelelő feldolgozó üzemek létrehozását,
- ki kell dolgozni a komplex feketefenyő-termesztés átfogó gépesített rendszerét *rostfatermelési* céllal azokra a területekre is, ahol az erdő elsődlegesen környezetvédelmi rendeltetésű,
- az erdővédelmi szolgálatot ezeken a területeken tovább kell fejleszteni, különös tekintettel a *tűzveszélyre*,
- a jelenleg ismert termelési célok fennmaradása esetén a *tágabb hálózatra* célszerűbb mielőbb áttérni a MÉM legújabb rendelkezéseinek szellemében,
- tovább kell vizsgálni annak a lehetőségeit, hogy milyen tényezők teszik lehetővé az *ápolások és a tisztítások további racionalizálását*, esetleg elhagyását úgy, hogy 50 éves vágásforduló esetén háromnál több nevelőágásra ne legyen szükség.

A Norvég Cellulóz- és Papíripari Egyesület környezetvédelmi bizottságának elnöke a környezetvédelem jelentőségét elemezte az iparfejlesztéssel párhuzamosan. Új beruházásoknál az összes beruházási tőke 10%-át kell környezetvédelemre fordítani. Az USA-ban 1972—74-ben a cellulózipar összes beruházási ráfordításának egyharmadát a környezetvédelmi beruházások kötötték le. 1975 végéig az USA papíripara több mint 3 milliárd dollárt költ környezetvédelmi kiegészítő megoldásokra, 1983-ig pedig további 7 milliárdot! Norvégiában az új papírgyári beruházások környezetvédelmi ráfordításainak aránya a termelési költségeket 5 év alatt 0,5%-ról 1,3%-ra emelte. Az egyes kormányok eltérő módszerekkel gondoskodnak a környezetvédelemről (adókedvezmények, állami támogatások, ill. büntetések stb.). A norvég állam például komoly összegekkel támogatja a cellulóz- és papíripar környezetvédelmi beruházásait, amely berendezések állandó üzemeltetése az amortizáción felül is terheli a termelési költségeket.

(PAPÍRIPAR, 1976. 1. sz.)

A MECSEKI HOSSZÚFÁS FAKITERMELÉSI MÓDSZER

Papp István

Növekvő fakitermelési feladataink végrehajtása érdekében munkamódszereink javításra, változtatásra szorulnak. Az alapvető változtatást a munkaerőhelyzet sürgeti, kialakítását az adott körülmények és lehetőségek határozzák meg. Fő követelmény az új módszerrel szemben az, hogy termelékeny, gazdaságos és üzemi méretű legyen.

A kitermelésre kerülő keménylombos fából még igen sok választékot — alapjában véve a régieket — vagyunk kénytelenek termelni, így a kitermelés egyes műveleteit is meg kell tartanunk. A változtatás lehetőségei az egyes műveletek fokozottabban jó gépesítése, megfelelő áthelyezése, összpontosítása és a munkakörülmények megjavítása terén mutatkoznak. Ezeket leginkább a hosszúfás kitermelési módszerben találhatjuk meg.

A tömelletti munkától teljes egészében nem lehet elszakadni. A döntés, a gallyazás, a közelítés helyhez kötött erdei munka marad. A hosztolás, darabolás, összegyűjtés, hasítás, kérgezés, osztályozás, készletezés a hosszúfás módszerrel rakodóra helyezhető. Mind a felső-, mind az alsóarakodón — különösképp, ha ez utóbbi fafeldolgozó üzemmel kapcsolt — a műveletek jobban gépesíthetőek, a munkafolyamat leegyszerűsödik és jobb munkafeltételeket lehet teremteni.

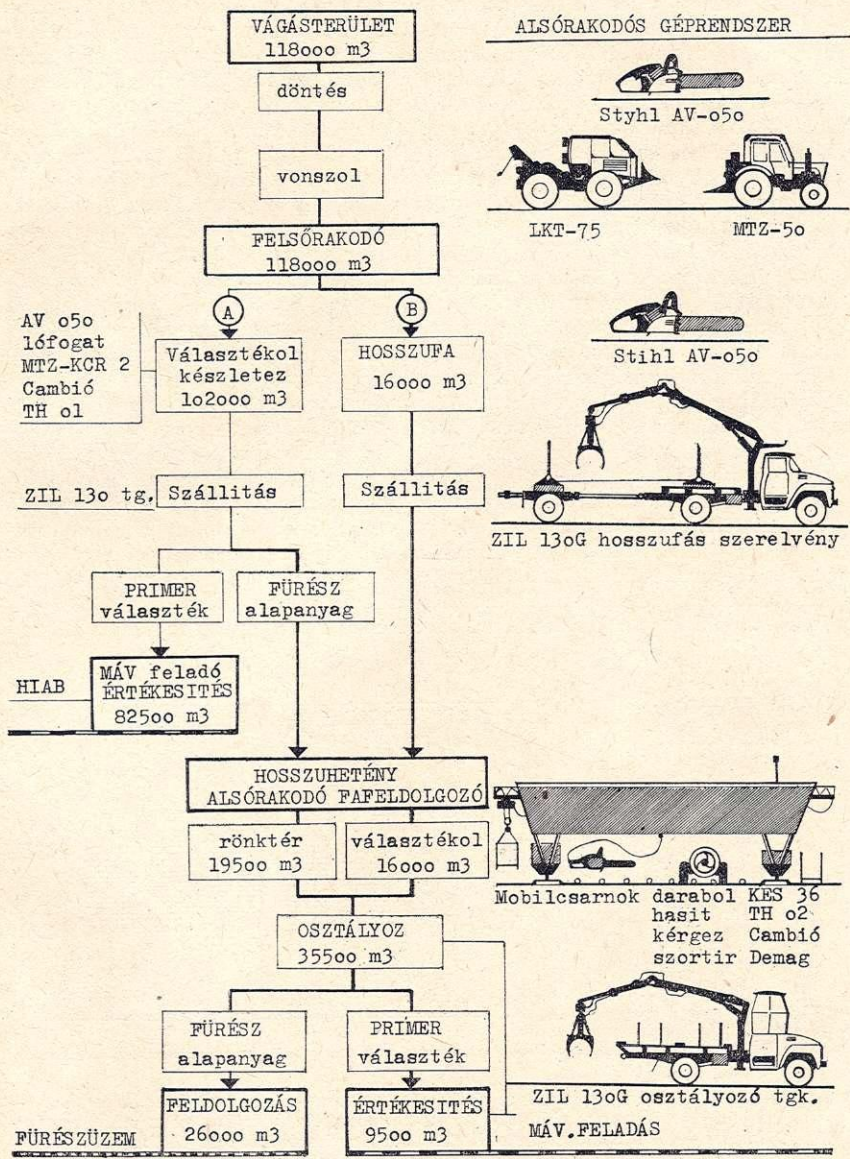
Ilyen megfontolással választotta a Mecseki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság egyszerű technikai feltételei mellett a felső-, illetve alsóarakodói hosszúfás termelési módszert. Ennek ismertetésekor azonban előre kell bocsátani, hogy kialakított rendszerünket mindössze a fejlődés egy szakaszának és nem végleges megoldásnak tekintjük.

Hosszúfás fakitermelési módszerünket az 1. ábrán mutatjuk be. Erdőgazdaságunk keleti részén elterülő erdőszeteink éves favágatási terve a következő:

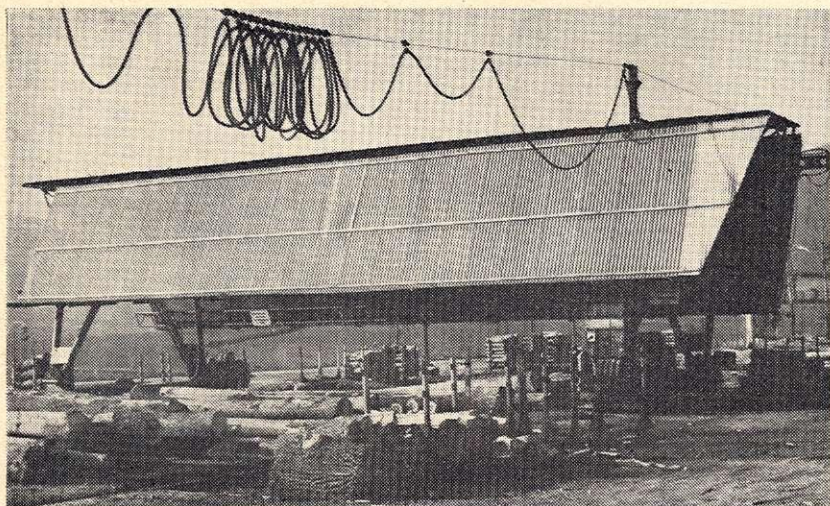
Pécsvárad	36 000 m ³
Kárász	26 000 m ³
Kisvaszar	35 000 m ³
Árpádtető	21 000 m ³
összesen:	118 000 m ³

Ezt a fatömeget kétféle hosszúfás kitermelési módszerben — „A” felső-, illetve „B” alsóarakodón — készítjük fel.

A kitermelés első szakasza — tő mellől a felsőarakodóig — mindkét módszer esetében azonos. Az erdei munkát erdész vezeti, aki egyben felelős is a kitermelést és szállított faanyagért. A három motorfűrész megkezdja a vágástéri munkát. Két munkás dönt és gallyaz, egy pedig a két vonszoló traktort szolgálja ki. Az LKT—75 csuklós és az MTZ—50 traktor a vágásterületen a felkapcsolt egészségfát kivonszolja a szállítás, terhelés helyére és ott darus rakodásra előkészíti. Itt történik a hosszúfa készletbevétele fajafaj szerint, nettó vastagfában.

1. ábra.: Hosszúfás fakitermelési módszer

4. ábra: Az alsórakodó mobil csarnoka

kapadon darabolt, szétszórtan fekvő rönkök, a keretekbe rakott rövid választékok összegyűjtése, rakodón belüli mozgatása, rendezése, valamint a vagonrakás.

Ugyancsak önálló szállító szerelvények a ZIL hosszúfás tehergépkocsik. Feladatuk a hosszúfa felterhelése a felsórakodón és leszállítása az alsórakodóra. Ieterhelés, daraboláshoz való előkészítés. A munkapadon a hosszúfát úgy terítjük, hogy a daraboló munkás jól hozzáférhessen.

Az alsórakodói választékolást egy erdész vezeti. Fogadja a szállítást, kezeli az anyagot és végzi a vasúti feladást.

A hosszúhetényi hosszúfás termelési módszer 1975. év júniusában indult és minden vonatkozásban jó eredményeket hozott:

— havi átlag teljesítés 8 órás műszakkal — — — —	1008 m ³ ;
— havi élömunkaszükséglet 18 fővel — — — —	3168 óra;
— termékegységre eső élömunkaszükséglet — — — —	3.14 ó/m ³ ;
— egy dolgozóra jutó termelés — — — —	56 m ³ /fő;
— erdészeti önköltség a termékegységre — — — —	217 Ft/m ³ ;
— hagyományos módszerrel — — — —	259 Ft/m ³ ;
— iparifa kihozatal — — — —	76,49 ⁰ / ₀ ;
— hasonló faállományban hagyományosan — — — —	65,54 ⁹ / ₀ .

További előnyt jelent a hosszúfa kivonszolása abban, hogy a vágásterület azonnal ürül, felszabadul a felújításhoz. Csökken a vágástéri apadék, elkerülhető a faanyag romlása és csökken az útfenntartási munka. A jobb munkakörülmények hatással vannak a munkások minőségére és ez meglátszik a munkateljesítményen.

Egyműszakos munkával éves viszonylatban 12 000—13 000 m³ hosszúfa feldolgozásával lehet számolni a hosszúhetényi rakodón. Fokozható ez a mennyiség:

- jobb időkihasználással,
- a gépi hasítás meggyorsításával,

5. ábra: A nagyobb tönköket a daru helyezi a hasító-gépbe

6. ábra: Az osztályozó gépkocsi keretből tűzifát markol

- a hasított fa gépi kéregzésével,
- a műszaki feltételek (alkatrész ellátás) javításával.

Tovább növelhető a teljesítmény a második műszak beállításával, mert a felkészítőtelepnek nagy a hosszúfa befogadó képessége, a berendezés jól megvilágított, alkalmas az éjszakai munkára.

План И.: МЕЧЕФСКИЙ МЕТОД ЗАГОТОВКИ ЛЕСА В ХЛЫСТАХ

На восточной части территории Мечекского лесхоза заготовка леса, составляющая 118 м³/год, выполняется методом заготовки в хлыстах. Это количество получается с нескольких вырубок в четырех лесничествах. Вырубленные целые деревья влекутся с помощью шарнирных тракторов на верхний склад. Здесь осуществляется раскряжовка в такой мере, в какой мере первичные сортаменты поставляются потребителям по железной дороге. Остальной лесматериал поставляется в хлыстах на нижний склад в с. Хоссухетень. Лесоразработка здесь проводится на восьми приготовленных станках, над которыми построен мобильный зал. Для подъема древесины зал снабжен передвижным краном. На складе перевозка леса осуществляется с помощью грузовика с краном. Внедренный в июне 1975 г. метод до сих пор дал очень хорошие результаты.

Расс. I.: THE WHOLE-TREE LOGGING METHOD OF MECSEK

The annual timber harvest of 118 thousand cubic meters is carried out by the whole-tree logging method in the eastern part of the Mecsek Forest Enterprise. This amount of timber is being brought together from several logging areas of four forestry offices of the Enterprise. After felling whole trees are hauled to the loading station by articulated tractors. As far as primary assortments are to be transported to the users by railroad, cutting is accordingly carried out here. The remaining material is transported in whole trees to the central loading station of Hosszúhetény. Assortments are arranged here on eight work-benches above which a mobil workshop has been constructed. The work-shop has been furnished with a travelling crane. Transportation on the loading station is made by trucks furnished with cranes. The method has brought very good results since its start of June 1975.

A MEZŐGAZDASÁGI KÖNYVESBOLT AJÁNlja:

<i>Ludwig Bauer—Hugo Weinätschke: Tájérendés</i> — 264 oldal, 128 rajzos ábra, térképmelléklet	60,— Ft
Engedélyezett növényvédő szerek 1976 — összeállította <i>Hargittai Ferenc, Kónya Árpád</i> , 240 oldal	18,— Ft
Erdészeti Alapismertek — szerkesztette <i>Tompa Károly</i> , 500 oldal, 220 rajzos ábra, 116 fekete-fehér képtábla	45,— Ft
Az erdőgazdálkodás története Magyarországon — szerkesztette <i>Kolossváry Szabolcsné</i> , 525 oldal, számos fekete-fehér képtábla és négy térkép melléklet	99,— Ft
A fagazdaság ökonomiai alapjai — szerkesztette <i>Keresztési Béla, Márkus László</i> , 238 oldal, 22 ábra	49,— Ft
A fagazdasági vállalatok ökonomiai alapjai — szerkesztette <i>Keresztési Béla, Márkus László</i> , 223 oldal, 25 ábra	45,— Ft
<i>Gyarmati Béla—Igmány Zoltán—Pagony Hubert: Faanyagvédelem</i> — 397 oldal, 125 rajzos ábra, 70 képtábla	65,— Ft
<i>Jávorka Sándor—Csapody Vera: Közép-Európa délkeleti részének flórája képekben</i> — latin és angol nyelven, magyar nyelvű melléklettel 576 oldal, 40 színes képtábla, 4090 növény rajzával	900,— Ft
Statistikai Nomenklatúrák — Mezőgazdasági és Erdészeti Termékek Jegyzéke — 100 oldal	30,— Ft
Természettudományi Kisenciklopedia — 870 oldal, 720 fekete-fehér, 24 oldal színes képtábla	187,— Ft
<i>Barbara Ward—René Dubos: Csak egyetlen Föld van</i> — Egy kicsiny bolygó gondjai — 387 oldal	29,— Ft
<i>Dr. Zoltán Ödön: Felelősség a vadkárokért és a vadászattal kapcsolatos egyéb károkért</i> — 497 oldal	45,— Ft

A felsorolt kötetek egyenként is megrendelhetők. Postán utánvétellel szállítunk, magánszemélyeknek 200,— Ft feletti portómentesen. Címünk:

Állami Könyvterjesztő Vállalat
mezőgazdasági könyvesboltja
1054 Budapest V., Vécsey u. 5.

A Lapban megjelent tanulmányok szerzői:

Papp István osztályvezető, Mecseki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság, Pécs; *dr. Solymos Rezső* tudományos fősztályvezető, Erdészeti Tudományos Intézet, Budapest.

Az 1967. évben, Sopronban végzett erdőszéchnikusok augusztus hó utolsó hetében tartandó találkozóját szervezi, és erre jelentkezést kér

Stanka Sándor
Búcsúszentlászló, Mg. Tsz.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Rovatvezető: Király Pál

Az oktatási bizottság kibővített ülést tartott Nagykanizsán. Az ülésen 24 vállalat és 3 iskola képviseltette magát. Részt vett az MTESZ oktatási osztályának vezetője, dr. Horváth Imre is. Az immár hagyományos rendezvény első előadója a házigazda Zalai EFAG személyzeti és oktatási előadója: Hederics Márton volt. Ismertette vállalatuk szakemberhelyzetét, a meglévő állapot elérése érdekében végzett munkát és a jövőben teendő feladatokat. Az előadás jól tükrözte a vállalat eredményeit, amit nem kevés nehézség révén tudtak elérni. Erről a hozzászólók valamennyien elismerően nyilatkoztak, de arról is, hogy milyen sok tanulsággal szolgál egy-egy ilyen konkrét vállalati beszámoló, melyből sok szempontot tudnak saját munkájukban is hasznosítani. Külön említést érdemel, hogy a szakmai képzésen túl viszonylag milyen sok embert vonta be különböző szintű politikai oktatásba a Zalai EFAG-nál, s ez is követendő példa. Ez után Tóth István, a bizottság vezetője tartott előadást, amelynek főbb témái a következők voltak:

— a műszaki fejlesztés és szakoktatás szükséges összhangja és meglévő ellentmondásai;

- az ágazati szakember-struktúra jelenleg és 1990-ben;
- az elérendő szakemberhelyzet feltételrendszere, a jelenlegi tendenciák;
- a továbbképzés fontossága, a megoldandó feladatok;
- az aktuális közművelődési feladatok;
- a vonatkozó rendeletek és a szakirodalom.

Az előadás után tizenhárman szólaltak fel. Minden hozzászólásból az oktatásügy szeretete, féltése érződött, de számos javaslat is felmerült. Így pl.:

- a műszaki fejlesztésben nagyobb embercentrikusságra van szükség;
- az oktatás ügyével hivatalból foglalkozók elismerése ne legyen kisebb, mint pl. a műszaki tevékenységgel foglalkozóké;
- a gyakorlat döntse el a szakemberszükségletet s azt is, hogy mit oktassanak;
- közel húsz éves az elsődleges faipar középkáder igénye, s mégis kevés intézkedés történt a megoldás érdekében;
- iskoláink mind országos beiskolázásúak, ezért célszerűbb volna központi irányításuk;
- felül kellene vizsgálni a levelező oktatást és bizonyos korlátokat kellene szabni;
- nagyon sok rendelet jelenik meg az oktatási tevékenységről, alig lehet közöttük kiigazodni, nyomon követni őket;
- az V. ötéves vállalati tervek most tárgyalják, de az oktatási tervek már fél éve le kellett adni, hogyan lehet így összhang a terv részei között?
- nagyon sokféle szervezeti forma van ágazatunkban, s ez nehezíti az oktatási munkát is;
- a szakmai hűségnek, a továbbtanulásnak legyenek egzisztenciális eredményei is, nem rangkórás az, ha valaki hosszú, jól végzett munka, többszöri továbbképzés után főerdész vagy főmérnök lesz;
- gyorsítani kellene a tankönyvek korszerűsítését, a jegyzetek kiadását;
- igen nagy teher ma már a vállalatokra háruló oktatási feladat (technika, jó szakemberek elvonása stb.);
- módosítani kellene a munkásképzés előadói óradíját, amely jelenleg is maximum 30 Ft lehet;
- az oktatás mellett többet kell foglalkozni a neveléssel;
- határozottabb központi irányításra van szükség a szakoktatás területén stb.

A tanácskozás egyhangúlag úgy döntött, hogy a jelenlegi helyzet, valamint az ágazat előtt álló feladatok megoldása érdekében a bizottság tegyen ajánlásokat az elnökségen keresztül

- a MÉM Kutatási és Szakoktatási Főosztályának,
- a MÉM Erdészeti és Faipari Főosztályának,
- a FAGOK-nak,
- az MTESZ Oktatási Osztályának,
- a MEDOSZ-nak.

Ajánlás (a tanácskozás határozata alapján):

1. Az ágazat oktatási-továbbképzési feladatainak irányítására, segítésére hozzanak létre központi szervet, amely munkája ellátásához megfelelő jogkörrel is rendelkezhesen.

2. Az ágazatnak valamennyi meglévő iskolára szüksége van, sőt azok bővítése is indokolt, különösen a szakmunkás- és szakközépiskolai szinten.

3. Feltétlenül szükség van egy-két önálló felnőttoktatási bázisra, mert a vállalatok egyedül ezt a feladatot ellátni nem tudják, a meglévő iskolákhoz való kapcsolás pedig esetenként formálissá válik.

4. Fejlesztési szükségessé válik az iskolák technikai felszerelését. A műszaki fejlesztés során országosan elhatározott gépek beszerzése esetén az első gépet az iskolák kapják. Az oktatóknak legyen lehetőségük a beszerzés helyén az oktatáshoz szükséges ismeretek elsajátítására.

5. A fejlesztési alapok — elsősorban a központi fejlesztési alap — meghatározott része a szakoktatás fejlesztését szolgálja.

A tanácskozás résztvevői délután megtekintették a lenti fűrészüzemet, annak folyamatban levő rekonstrukcióját, másnap pedig az erdőgazdasági szakmunkástanulók országos versenyeinek gyakorlati részét.

*

A szerkesztőbizottság dr. Keresztesi Béla vezetésével ülést tartott. Megjelent ezen a bizottság tagjai közül Balázs István, Botos Géza, Büttner Gyula, Deák István, Gáspár Hantos Géza, Hatler Rudolf, dr. Herpay Imre, Jérôme René, dr. Járó Zoltán, dr. Kiss Rezső, Mandik Béla, Murányi János, dr. Sali Emil, dr. Solymos Rezső, dr. Speer Norbert és dr. Tóth Sándor.

A szerkesztő által április hó közepére összehívott, fahasználati tárgyú kerekasztal megbeszélésről röviden beszámoltak a bizottságnak azon résztvevő tagjai. Általános volt a megállapítás, hogy a megbeszélés és a róla készült beszámoló (amit lapunk júniusi számában közöltünk) máris megmozgatta a szakmát, és maga az ágazat-irányítás is hasznosnak ítélte. Dr. Sali Emil főosztályvezető megjegyezte, hogy bár a beszámolóban rögzítettek 5%-ával vitakozni lehet, 95%-át el kell fogadni, és sürgősen cselekedni kell az ott panaszoltak orvoslására. Többen javasolták hasonló megbeszélések szervezését a szakma egyéb gondjainak feltárása érdekében.

Erdőgazdálkodásunk általános gondjainak sorravétele gyorsan vezetett a legfőbb követelmény felismeréséhez: az ágazat irányítási koncepciójának, a fatermelés hosszútávú stratégiájának alkalmazkodnia kell a megváltozott, és továbbra is gyorsan változó viszonyokhoz. A bizottság a koncepció lapon keresztül jobb megismertetésével, annak fejlesztését célzó cikkek publikálásával kíván ehhez hozzájárulni.

*

Az „Erdők a közjóért” szakosztály és a Magyar Úttörők Szövetségének Országos Tanácsa az ifjúság természeti nevelése témakörben egésznapos tanácskozást rendezett Budapesten a vadaskerti erdei bemutató és a hűvösvölgyi erdei kirándulóközpont területén. A tanácskozás célja az ifjúság és az erdő kapcsolatának számos vonatkozású megvitatása volt. A tanácskozás arra várt választ, hogyan lehetne minél több gyermekben, ifjában az erdő, a természet szeretetét erősíteni? Megfelelő-e az erdővel, az erdő világával kapcsolatos képzés és érzelmi nevelés? Milyen kép alakulhat ki az erdőről a különböző korosztályú gyermekekben, fiatalokban? Szükséges-e és lehet-e egyeztetni a különböző állami és társadalmi szervek ilyen irányú tevékenységét? Az erdőhöz kapcsolódó akciók, rendezvények (szervezett kirándulás, természetjárás, sáttortáborozás, az úttörők vándortáborai, erdők napja stb.) hogyan ítélték meg, lehet-e a módszereket bővíteni, korszerűsíteni stb.? A tanácskozáson érdekesek, orvosok, írók, KISZ- és úttörővezetők, természetjárók, természetvédelmi szakemberek, pedagógusok, kereskedelmi és idegenforgalmi vezetők, társadalmi szervezetek tisztségviselői vettek részt. Az elhangzott javaslatok feldolgozását a szakosztály folyamatba tette.

*

Az erdőhasználati szakosztály, a műszaki fejlesztési bizottság és az erdőrendezési szakosztály közös ülésen tárgyalta meg az erdőhasználat és az üzemterv-készítés kapcsolatának kérdéseit.

A debreceni csoport a Nyugatmagyarországi Fagazdasági Kombínát területére tanulmányutat szervezett. A résztvevők megismerkedtek a fagorgácslap-gyártás technológiájával, a forgácslap felületi kezelésével, a nyers és a kész lapok tárolásával. Ezt követően a szombathelyi erdészeti területén csemetermeléssel ismerkedtek, majd megtekintették a kámonyi és a jeli arboretumot. A tanulmányút szakvezetője *Tárcai Csaba* osztályvezető volt.

*

Az esztergomi csoport erdőművelési és fahasználati munkabizottsága együttes ülés keretében vitatta meg a fahasználati tervek készítését, a fahasználati és az erdőművelési ágazat egymásrautaltságát, összefüggését. Vitaindító előadást *Csörzs Emil* erdőfelügyelő tartott.

A csoport az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület dorogi és tatabányai csoportjával a fennálló kapcsolatuk szorosabbá tétele és a barátság ápolása érdekében tanulmányúttal egybekötött összejevetelt tartott a visegrádi erdészeti területén. A tanulmányút során bemutatták a vendégeknek a Parkerdőgazdaság két legnagyobb erdészeti egységének (Pilismarót, Visegrád) munkáját, az erdő közjóléti szerepével kapcsolatos létesítményeket, a vándortábort és a kiránduló központot. Az összejevetel vezetője *dr. Madas László* igazgató és *Márkosi Lajos* főmérnök volt.

*

A mátrafüredi csoport erdőfelügyelőségi munkabizottsága *Miklósi Lajosnak*, az Erdőfelügyelőség vezetőjének vezetésével tanulmányutat rendezett Ózd és Hangony térségébe. A tanulmányút célja Ózd zöldövezeti fásításának és Hangony-völgy kopárfásításának bemutatása volt. *Miklósi Lajos* a tanulmányút során rámutatott az ózdi zöldövezeti fásítások szükségességére és az elmúlt évek alatt elért eredményekre. Súlyos problémát jelent az évek óta ismétlődő erdei tűzkár. A tűzkárok megelőzésének járható útja a lombfafajok telepítése és tűzpásztaék tervszerű létesítése. A megelőzés másik útja az erdészeti propaganda kiszélesítése és a KISZ-szervezetek bekapcsolása a fásítások védnökségébe. *Mag József* erdőfelügyelő helyszíni bejárással egybekötve bemutatta a hangony-völgyi kopárfásítások eredményét, aminek (mint erdészeti vezető) kivitelezője is volt. *Varga Tibor*, az Ózdi Kohászati Üzemek üzemrendészeti osztályvezetője bemutatta a nagyolvasztót, az acél- és hengerművet. A tanulmányút végén az

arlói tónál „erdész-kohász” baráti találkozóra került sor.

*

A miskolci csoport összejevetelén *Gáspár Hantos Géza* MÉM főosztályvezető-helyettes „Az erdőgazdálkodás távlati fejlesztési célkitűzése”, *Praszák János* igazgató „Műszaki feladatok, fejlesztési problémák az V. ötéves tervben” címmel tartott előadást.

*

A nagykanizsai csoport Lentiben vitadélután szervezett. Ennek során előadást tartott *dr. Szabó József* egyetemi adjunktus „A fagyártmánytermelés optimalizálása” címmel. Ezt követően *Plander József* műszaki tanácsadó előadás keretében ismertette a Zalai EFAG V. ötéves tervének főbb előirányzatait.

A csoport Bánokszentgyörgyön rendezett tapasztalatszeréjén *Mendlik Géza* a zalai bükkösökben végzett növedékvizsgálatait ismertette. A 15 éves újrafelvételek egyértelműen bizonyítják, hogy a bükkösökben a növedékfokozó gyérítések rendszeres végrehajtása következtében jelentős növedéktöbbletet lehet elérni. Megállapította, hogy még a 90 éves állományt is érdemes gyéríteni.

*

A pápai csoport a veszprémi MÉM csoporttal közös rendezésben Huszárokelöpusztán taggyűlést tartott. Ezen *Nagy Miklós* igazgató részletesen elemezte az erdőrendezés 1975. évi munkáját mind a felügyeleti, mind üzemtervezési és természetvédelmi területen. Kiemelte az eredményeket, de rámutatott a hibákra is. Előadásában meghatározta a jövőben követendő eljárásokat. A hozzászólások és vita után a taggyűlés meghallgatta a szak szervezeti bizottság beszámolóját is.

*

A Pest megyei tsz csoport a fásítási hónap befejezése, valamint a megyei erdő napja rendezvénysorozat megnyitása céljából ankétot szervezett. Az ankét keretében az erdő napja és ezzel kapcsolatban az erdő védelme fontosságát *Bállédi Ferenc* csoportvezető méltatta, majd *Gáspár Hantos Géza* ismertette a IV. ötéves térvidek erdősítésének eredményeit Pest megyében. Az ankétot felhívták a figyelmét a szakembereknek, és az érintett szerveknek, hogy ez évben a minden eddiginél nagyobb mértékű erdei tüzesetek megelőzése érdekében rendkívül nagyfokú és szervezett társadalmi összefogásra van szükség.

*

A szegedi csoport a szakközépiskolai tagság számára első ízben szervezett szak-

mai vetélkedőt, amely a résztvevő diákok szakmai ismeretét volt hivatva bizonyítani. A verseny erdőművelési, erdőhasználati, géptani és üzemszervezési témacsoportokból állott és a versenyzők négy fős csoportokban mérték össze tudásukat. Első helyezett lett *Csontos István* és csoportja, míg a második helyezett *Karl Mihály* és csoportja. A nagyon sikeres szakmai vetélkedőn jó elemzési lehetőséget nyújtott a tanulók felkészültségének bírálatához. A zsüri tagjai *Beliczai István* vezetőségi tag, *Kállai József* szaktanár, *dr. Vas Zoltán* szaktanár, *Medvecz Gábor* szaktanár, vezetőségi tag voltak.

A csoport a szegedi Erdészeti Szakközépiskola végzős tanulói számára Ásotthalmán szakmai bemutatót rendezett. Ezen *Tölgyesi Albert* osztályvezető és *Nagy Sándor* erdőszervező ismertette az erdőgazdaság V. ötéves tervének feladatait.

A csoport a DEFAFG vezetőségével együtt az erdőszetek munkahelyi vezetői és az erdőszervezők számára erdőszetelalkozót tartott az V. ötéves terv ismertetésére. A rendezvényen *Schmal Ferenc* igazgató adott tájékoztatást a középtávú tervciklus országos és helyi programjáról, a megoldandó feladatokról. A résztvevők saját munkaterületükről kiindulva tettek fel kérdéseket és szoltak hozzá a témához. Az összefoglalás megállapította, hogy az EFAG V. ötéves tervének célkitűzései reálisak.

A csoport ankét keretében vitatta meg az erdőrendezősi és üzemtervezési témák köré csoportosuló fejlesztési célkitűzéseket, valamint az erdőrendezőség és a gazdálkodó szerv közötti kapcsolatokat. *Bartucz Emil* igazgatónak, a helyi csoport elnökének megnyitóját után az erdőrendezőség feladatait *Gáspár-Hantos Géza* főosztályvezető-helyettes, az üzemtervezési jelenlegi helyzetét és a fejlesztési célkitűzéseit *Fejes József* csoportvezető, ezen témakör dél-alföldi elképzeléseit *Szegedi Pál* kirendeltségvezető, az üzemterv és az erdőgazdálkodás kapcsolatát *Petri Attila* osztályvezető ismertette. Korreferátumot tartott *Ádám Péter* csoportvezető, *Halász Gábor* csoportvezető és *Bánky Vilmos* üzemtervező.

*

A szakmai továbbképzés keretében a helyi csoportoknál a következő előadásokat tartották:

Baján dr. Balogh Ferenc „Az erdőszeti gépeltetés reális kereskedelmi háttere”, *Nagy András* „Gondolatok a gépkarbantartásról, javításról”, *dr. Káldy József* „Néhány fakitermelési rendszer teljes gépsora”, *Gulyás Jenő* „Fakitermelési módszereink”, *Rádi József* „A bajai erdőszet feladatai és gépparkja”, *Szász Károly* „A hajósi erdőszet feladatai és gépparkja”, *dr. Csontos Gyula* „A műszaki fejlesztés irányai és lehetőségei a fagazdaságban”, *Mandik Béla* „A fagazdaság fejlesztésének problematikája és közgazdasági háttere”, *Érsekcsanád* *dr. Káldy József* „Korszerű fakitermelési rendszerek jelenlegi alkalmazásának eredményei és továbbfejlesztésük néhány kérdése”, *Győrött dr. Tompa Károly* „Az erdőszeti növénynevelés, a faanyagtermelés fokozásának hatékony tényezője”, *dr. Gál János* „Intenzív szaporítóanyag termesztési módszerek”, *Kecskeméten dr. Gál János* „Intenzív szaporítóanyag termesztési módszerek”, *dr. Tompa Károly* „Erdészeti melioráció”, *Nyíregyházán dr. Szabó József* „Fagyártmánytermelés optimalizálása”, *Németh József* „Olaszországi élménybeszámoló”, *Bedő Tibor* „Fűrészüzemek fejlesztése és tervezése”, *Pápán Mészöly Győző* „Az V. ötéves terv és az 1976. évi népgazdasági terv főbb erdőgazdasági és faipari célkitűzései”, *Nagy Miklós* „Erdőrendezőségünk feladatai”, *Szombathelyen Halász Aladár* „Erdőgazdálkodásunk eredményei és a távlati célkitűzések”, *Veszprémben (MÉM) Mészöly Győző* „Az V. ötéves terv állományfejlesztési célkitűzései”, *Nagy Miklós* „Az erdőrendezőség feladatai az V. ötéves tervben”, *Gáspár-Hantos Géza* „Erdőrendezőségünk mai feladatai”, *dr. Káldy József* „London és Nagy-Britannia erdőgazdasága”, *Visegrádon Varga Béla* „A fahasználat és az erdőművelés kapcsolata”, *Zalaegerszegen Jancsó Gábor* „Közjóléti erdőgazdálkodás Zala megyében” címmel.

Új tagok

Blazejovszky Rudolf gépészmérnök, Budapest; *Teicht Ede* erdész, Tatabánya; *Szabó Endre* erdész, Tatabánya; *Kádár István* erdész, Isaszeg.

AZ ERDŐ szerkesztő bizottsága: Vezető: *dr. Keresztesi Béla*, Budapest; főmunkatárs: *Jérome René*, Budapest. Tagok: *Balázs István*, Budapest; *Bíró László*, Budapest; *Boldizsár Antal*, Miskolc; *Botos Géza*, Debrecen; *Büttner Gyula*, Visegrád; *Deák István*, Tamási; *Dobay Pál*, Visegrád; *Erdős László*, Budapest; *dr. Firtás Oszkár*, Sopron; *Gáspár-Hantos Géza*, Budapest; *Hatler Rudolf*, Szentbalázs; *dr. Herpay Imre*, Sopron; *Jahn Ferenc*, Eger; *dr. Járó Zoltán*, Budapest; *dr. Káldy József*, Sopron; *Király Pál*, Budapest; *dr. Kiss Rezső*, Budapest; *dr. Madas András*, Budapest; *Mandik Béla*, Budapest; *Murányi János*, Budapest; *Rácz Antal*, Budapest; *dr. Sali Emil*, Budapest; *dr. Solymos Rezső*, Budapest; *dr. Speer Norbert*, Budapest; *Stádel Károly*, Győr; *Szegedi András*, Szolnok; *dr. Tóth Sándor*, Budapest; *Varga Ferenc*, Sopron; *Vida László*, Szeged; *Vörösmarty Zoltán*, Oroszlány.

T A R T A L O M

A közgyűlés és Fagazdasági Műszaki Napok (Jérome R.)	289
<i>Dr. Madas András:</i> Elnöki megnyitó	295
<i>Király Pál:</i> Főtitkári beszámoló	297
<i>Dr. Ébli György:</i> Ellenőrzőbizottsági jelentés	305
Az 1976. év Bedő Albert díjaisai	308
<i>Borsodi Imre:</i> A Magyar Néphadsereg Veszprémi Erdőgazdaságának tevékenysége és fejlesztési célkitűzései	311
<i>Csepregi János:</i> A Balatonfelvidéki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság termelés- és műszaki fejlesztése	315
A közgyűlés résztvevői	318
<i>Dr. Solymos Rezső:</i> Hosszúlejáratú erdőnevelési kísérletek a Veszprémkörnyéki fenyvesekben	320
<i>Papp István:</i> A mecseki hosszúfás fakitermelési módszer	326

Címkép: Finn tárcsás eke a márkói kopáron

A hátlapon: Az „erdők erdejének” 95 éves állománya Farkasgyepűn

(Fotó: ERTI, Jérome R. felvételei)

C O N T E N T S

The General Assembly and the Technical Days of Timber Industry	289
<i>Dr. Solymos, R.:</i> Long-term experiments on forest tending in coniferous stands around Veszprém	320
<i>Papp, I.:</i> The whole-tree logging method of Mecsek	326

С О Д Е Р Ж А Н И Е

Общее собрание и Дни Лесохозяйственной Техники	289
<i>Д-р Шоймош Р.:</i> Долгосрочные по лесовыращиванию в хвойных лесах крестностей г. Веспрем	320
<i>Панн И.:</i> Мечекский метод заготовки леса в хлыстах	326

A Z E R D Ő

az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa. Szerkesztő: dr. Keresztesi Béla. A szerkesztőség címe: Budapest II., Frankel Leó u. 44. Levélcím: 1277 Budapest, Pf. 17. Kiadja a Lapkiadó Vállalat, Budapest VII., Lenin krt. 9–11. Levélcím: 1906 Budapest, Pf. 223. Felelős kiadó: Siklósi Norbert. Kapják az Országos Erdészeti Egyesület tagjai, előfizethető még a Posta Központi Hírlap Iroda (1900 Budapest, József nádor tér 1.) és a lapterjesztéssel foglalkozó egyes postahivatalok útján. Előfizetési díj egy évre 60,— Ft, egyes szám ára: 5,— Ft. Külföldön terjeszti a „Kultúra” Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat (H-1389 Budapest, Pf. 149), az évi előfizetés ára: 7 \$.

6481 Révai Nyomda, Budapest — F. v.: Pováry Jenő

Index : 25 208

